Porubské noviny

Číslo: **57** DECEMBER 2008 Ročník: **XIV.**

V tomto čísle nájdete:

Národné oslavy 80. narodenín M. Rúfusa v Z. Porube
Život a dielo rodáka
Správy zo samosprávy
Krása Vianoc je v jednoduchosti
Topinambury
Ekológia - vec všetkých
Oči srdca vidia
2008 - Medzinárodný rok jazykov
Bienále Jozefa Vongreja
Šarkaniáda bez vetra
Lampiónový sprievod
Lyžiarka Hanka Lešťanová
Rozhovor s predsedom ŠK
Futbalové tabuľky
Poďme sa pokloniť

• Závažná Poruba o polnoci foto: Marián Bereš

Darmo je, pri básni to platí dvojnásobne, že všetky cesty vedú do detstva. Nie som teraz fyzicky medzi vami, a predsa tu bývam stále častejšie. Život s naším telom môže urobiť všeličo, ale ducha nespúta. V mene všetkého zázračného, čo som tu zažil, v mene všetkého, čo je v živote pekné – ďakujem ľuďom tejto dediny za ľudskú spoluúčasť na osude.

Päť darov, ktoré si dali básnik a jeho rodisko

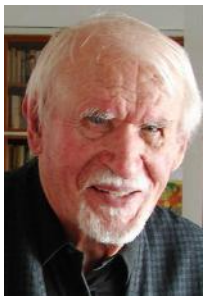

DAR PRVÝ – ZVONY

Zvony sú jednou z najpôsobivejších básnických zbierok Milana Rúfusa. Motív zvonov sa ale opakuje aj v iných zbierkach a zvony hlaholia aj vtedy, keď o nich básnik nehovorí. Pre tých, ktorí počuli v Porube zvony po nociach pri požiaroch a za dňa pri sviatkoch, majú iný zvuk ako pre iných.

DAR DRUHÝ – GÉNIUS LOCI alebo DUCH LOKALITY

Podľa antickej filozofie každé miesto, kde ľudia žili, malo svoju nehmotnú ochranu - ducha, ktorý doň vdýchol život, formoval atmosféru i charakter.
Génius rodnej obce. Celý život sprevádza básnika ako prvotné zakotvenie.

DAR TRETÍ – ZDEDENÁ TRADÍCIA ŽELIAROV

Poruba až do počiatkov spriemyselnenia Liptova bola príbytkom pre želiarov, bezzemkov. Až keď si vydreli kapitál v garbiarňach, alebo na murárčine v Pešti, poskupovali pozemky a žili.
Žili odpoly zahľadení do hrudy, na pluh, odpoly do sveta, do škôl.

DAR ŠTVRTÝ – SIZYFOVSKÉ PROJEKTOVANIE ŽIVOTA

Príbeh generácie, ktorá počas svojho života musela znova a znova stavať svoj zrúcaný projekt života. Aj Rúfusovi pripadla generačná povinnosť odstraňovať ruiny nádejí. Teraz na konci milénia, keď sa usídľujeme v materiálnej súčasnosti ako v démonickej cukrárni, majster nás oslovuje takto: „Ak nebudete používať oči na to, aby ste videli svoje bytie, budete ich potom používať na plač nad svojím bytím".

DAR PIATY – DAR ROZPRÁVKY

Rúfus nazval rozprávky chlebom starej mamy. Vďaka nim mu bolo dopriate nestratiť kľúč od zázrakov sveta detstva, kde horia drevené skaly, hovorí hrášok a osliatka hrajú na harfe. Dar rozprávky teda.

Za veľa darov vďačí táto obec Milanovi Rúfusovi. Ale zdá sa, že je to obojstranné.

In: Dr. Soňa Baránioová: Naveky závažná, Exlibris 2003 (esej Bohuša Kováča upravila zostavovateľka knihy)

Poďakovanie za kolísku

Rodákom do Poruby

Kocky sú hodené.
Čas odinakiaľ vanie.

Súmrak už nebo vylízal
jak obrátenú misku.

So všetkou vrúcnosťou,
ktorej som schopný, Pane,
s úsmevom cez slzy
ďakujem za kolísku.

Veľmi Ti ďakujem,
že stojí tam, kde stála.

Že, Stolár zázračný,
učinil si ju takú,
aby ma vo mne strážila.

Od rána do súmraku.

Milan Rúfus

• ilustrácia: Dr. Vlasta Šiarniková

Radostné Vianoce, veľa lásky a spokojnosti v roku 2009 želá
starosta obce Pavel Baráni, poslanci OcZ a redakcia

Milan Rúfus prevzal Zlatý rad Medzinárodného fóra 21. storočia Crane Summit za poéziu

Obecné spravodajstvo

Svieti svetlo Vianoc

Vianoce bez vianočného stromčeka? Tak to nie! Stromy narastajú do výšky a osvetlenie možno montovať už len za asistencie modernej techniky.
Svetielka Vianoc sa v tomto roku rozsvietili aj na viacerých miestach v obci.

Mikuláš, čo v tom koši máš?

Deti materskej i základnej školy privítali v tomto roku Mikuláša s anjelikom pesničkami a básničkami. Mikuláš porozdával dobrým deťom darčeky. Obdarovaní nezabudli na čarovné slovo ďakujem. Mikulášsku nádielku sponzoroval obecný úrad.

Úspešná pestovateľka

Z poverenia Slovenského zväzu záhradkárov odovzdal Ing. Vladimír Farárik Želmíre Staroňovej st. DIPLOM za I. miesto – zimná mrkva na okresnej výstave ovocia a zeleniny v Liptovskom Mikuláši v roku 2008.

Správy zo samosprávy

Október 2008

Správu komisie pre ochranu verejného poriadku podal poslanec Vladimír Mlynček ml. Aktivity komisie sa zameriavajú hlavne na:

- podávanie stanovísk k žiadostiam o výrub stromov,
- údržbu verejnej zelene,
- zabezpečovanie priechodnosti a čistoty chodníkov,
- kontrolu triedenia a vývozu odpadu,
- zamedzenie vzniku čiernych skládok,
- obmedzovanie parkovania vozidiel na verejných priestoroch, hlavne v zimnom období na cestách znemožňujú zaparkované vozidlá na cestách vykonávať potrebnú zimnú údržbu,
- riešenie rodinných a susedských sporov,
- spoluprácu s políciou pri riešení problémov v obci.

V roku 2008 bolo zatiaľ vyvezených 8000 nádob s komunálnym odpadom od fyzických osôb a 2000 nádob od právnických osôb.

Poslanci odsúhlasili nákup traktora od poľnohospodárskeho družstva v hodnote 150 000 Sk bez DPH, k tomu zakúpenie traktorovej vlečky.

Na zastupiteľstve bol prítomný aj Peter Lešťan ml., ktorý upozornil na pretrvávajúci vandalizmus v priestoroch starého ihriska. Škody odhadol na cca 50 000 Sk.Vec riešia orgány činné v trestnom konaní.

November 2008

Na novembrovom zasadnutí OcZ predložil správu o činnosti finančnej komisie jej predseda Ing. E. Vadovický. Hlavnou náplňou činnosti komisie je sledovanie plnenia rozpočtu, úpravy rozpočtu, kontrola hospodárenia a návrhy všeobecno – záväzných nariadení obce. Po prechode na euro sa výška miestnych daní a poplatkov nemení, prepočíta sa podľa konverzného kurzu so zaokrúhlením.

Ekonómka obce Mária Šúleková oboznámila poslancov s výsledkom hospodárenia obce za tretí kvartál roku 2008, ako aj s návrhom rozpočtu pre rok 2009. Rozpočet je plánovaný ako vyrovnaný s príjmami aj výdavkami vo výške 15.370-tis. Sk, čo predstavuje 510 191€.

Ing. Eugen Vadovický,
zástupca starostu

Hodnotili aktivity

• Správu o bohatej činnosti dôchodcov predniesla Darina Majeríková

V predvianočnom čase sa stretla Jednota dôchodcov s cieľom zhodnotiť svoje aktivity v uplynulom roku v oblasti organizačnej, zdravotnej, sociálnej, kultúrno-spoločenskej, vzdelávacej, záujmovej, dobrovoľníckej a mediálnej činnosti. Po diskusii prijali Plán práce na rok 2009. Výročného rokovania sa zúčastnili predstavitelia okresnej organizácie a zástupcovia Jednoty dôchodcov zo Smrečian. Atmosféru stretnutia deväťdesiatich prítomných umocnili koledy v podaní členov domácej jednoty dôchodcov a tradičná kapustnica.

Tvorba miestnych novín

Celoslovenský odborný seminár v hoteli Baník na Štrbskom Plese venovaný tvorbe miestnych novín doplnili tvorivé dielne pod vedením skúsených novinárov.
Na podujatí, ktoré rozvíja tému novinárskej práce sa zúčastnil aj šéfredaktor Porubských novín Dušan Migaľa, (na snímke v popredí). Redaktori miestnych novín sa venovali jazykovým prostriedkom v médiách, analýze zaslaných novín po stránke obsahovej, grafickej i štylistickej a pozornosť sústredili aj na otázky novinárskej legislatívy.

Poludnica v Žiari

Domáca Poludnica sa v novembri predstavila v Žiari. Najstarší občania tejto obce vďačne prijali jej vystúpenie v rámci Mesiaca úcty k starším. Zaspievali si a neodmietli ani pozvanie do tanca.

Správy pripravil: **-dm-**

Národné oslavy 80. narodenín Majstra Milana Rúfusa

Kultúrny dom v Závažnej Porube
12. decembra 2008 (piatok)

ŠTEBOT V RODNOM HNIEZDE

9.00
Život a dielo Milana Rúfusa
Služby Božie - evanjelický kostol v Závažnej Porube

Odborný seminár - kultúrny dom
Prednášajú prof. PhDr. Peter Liba, DrSc., prof. PhDr. Viliam Marčok, CSc., Prof. PhDr. Zuzana Stanislavová, CSc., doc. PhDr. Imrich Vaško, CSc., PaedDr. Jaroslav Uhel, ArtD.

15.00
Dom Milana Rúfusa
Slávnostné otvorenie pod záštitou prezidenta SR Ivana Gašparoviča, Ministerstva kultúry SR a VÚC Žilina

16.00
Štebot v rodnom hniezde
príhovory hostí
Dr. Soňa Barániová, Naveky závažná
prezentácia knihy venovanej Milanovi Rúfusovi

Večer poézie Milana Rúfusa: účinkujú rodáci.

Tvorba Milana Rúfusa

Poézia:
- Až dozrieme. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1956, 1958, 1982
- Slovenské vydavateľstvo krásnej literatúry, 1963.
- Chlapec. Vydal Prípravný výbor XII. Hviezdoslavovho Kubína, 1966.
- Vám patrí úcta. Banská Bystrica, 1966.
- Zvony. Bratislava: Smena 1968; Tatran 1972, 1986.
- Triptych. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1969.
- Ľudia v horách. (S Martinom Martinčekom.) Bratislava: Tatran, 1969.
- Stôl chudobných. Bratislava: Smena, 1972.
- Kolíska. (S Martinom Martinčekom.) Martin: Osveta, 1972, 1983.
- Chlapec maľuje dúhu. Bratislava: Smena, 1974.
- Kolíska spieva deťom. Bratislava: Tatran, 1974, 1979.
- Kniha rozprávok. Bratislava: Mladé letá, 1975, 1978, 1989.
- Hľadanie obrazu. Výtvarná monografia M. A. Bazovského. 1973.
- Hudba tvarov. (S Ľudovítom Fullom.) Bratislava: Tatran, 1977.
- Hora. (S Martinom Martinčekom.) Martin: Osveta, 1978.
- Sobotné večery. Bratislava: Smena, 1979, 1984.
- Óda na radosť. Bratislava: Smena, 1981, 1986.
- Mechúrik Koščúrik s kamarátmi. Bratislava: Mladé letá, 1981; Buvik 1999.
- Rozprávočka veselá, ostaň ešte s nami. Bratislava: Mladé letá, 1985.

Štebot obrazom

• *Služby Božie*

• *Odborný seminár, zľava: Dr. J. Uhel, prof. Viliam Marčok, Dr. S. Očenášová – Štrbová, doc. I. Vaško, prof. Z. Stanislavová*

• *Dr. J. Uhel predstavil ilustrátorov diela M. Rúfusa*

Do Poruby 2008

Milan Rúfus

Mamin mrežovník

Nedeľné obedy zdobieval
a bol vzácny, jak tvoje ruky, mama.

Dnes už ten koláč vonia iba v básni.
A spolu s tebou odišiel do neznáma.

Hľadievam občas spoza jeho mreží
a hádam, za čo a kto ma to chce trestať?
Hľadím a hľadám...

A môj čas ticho sneží, sneží
a sneží, akoby nechcel prestať.

A iba občas napovie i mne i mojej básni.
Živé sa bráni ako vie.
Čo bolo, to raz nebude.

A tak má človek v osude mriežku,
tú, za ktorou kedysi býval šťastný.

Otec

Bol málovravný, ako Hamletov Horátio.
Ale aj taký verný, ako on.
Zvon so srdcom bol.
Múdry, tichý zvon.
A žiť pre neho znamenalo
sviatok.
A tou radosťou,
čo občas vypukne.
Že porozumel bolesti aj láske,
dve svoje dlane
od roboty ťažké
vďačne jej ponúka
– akoby výkupné.

Báseň o dare

Vďačnosti plný
svedčím pred Božou tvárou:

Bytie je Dar.
Dar plný pestrých darov.

Plynúci čas,
ten neúprosný vladár,
ešte aj smrť
vie premeniť v ňom na dar.

Nesmierny Bože, viem,
neprahneš po velebe.
No za tie dary ďakujeme Tebe.

Najviac za dar, čo nikdy neblíži,
na ľudskej hlave neskriví ani vláska.

Tvoj Syn,
keď visel hore na kríži,
pokrstil ten dar.
A dal mu meno Láska.

• *Pásku pred Domom Milana Rúfusa prestrihli: zľava: Juraj Blanár, predseda Žilinského samosprávneho kraja, Milan Čič, vedúci kancelárie prezidenta SR, Pavel Baráni, starosta Závažnej Poruby*

• *Dom Milana Rúfusa*

• *Pocta Majstrovi od rodákov*

• *Čestní hostia: zľava D. Machala s manželkou, P. Bielik, podpredseda MS, J. Blanár, M. Čič*

• *Prezentácia štvorjazyčnej knihy, naľavo autorka: Dr. S. Barániová*

• Studnička. Bratislava: Smena, 1986.
• Prísny chlieb. Bratislava: Smena, 1987.
• Báseň o Kriváni. (S Martinom Martinčekom.) Martin: Osveta, 1988.
• Koza rohatá a jež. Bratislava: Mladé letá, 1988.
• Mám ústa plné tvojich úst. Bratislava: Smena, 1988.
• Tiché papradie. Bratislava: Smena, 1990.
• Koníček môj, nes ma, nes. Bratislava: Mladé letá, 1990.
• Neskorý autoportrét. Liptovský Mikuláš: Tranoscius, 1992.
• Modlitbičky. Bratislava: Mladé letá, 1992 (1. vyd.), 1992 (2. vyd.), 1993, 1994, 2000, 2007 (11. vyd.).
• Lupienky z jabloní. Bratislava: Mladé letá, 1993.
• Nové modlitbičky. Bratislava: Mladé letá, 1994 (1. rozšírené vydanie), 1995 (dotlač), 1995 (opäť dotlač), 1995 (v spolupráci s vydavateľstvom Pezolt Košice, 1. vyd. v edícii Pramienok), 1996, 1997 (vydania Modlitbičiek a Nových modlitbičiek znárodneli a v r. 2000 dosiahli celkový náklad už vyše 120 000 vydaných výtlačkov).
• Zvieratníček. Liptovský Mikuláš: Tranoscius, 1994.
• Pamätníček: Modlitby za dieťa. Bratislava: Mladé letá, 1995.
• Čítanie z údelu. Liptovský Mikuláš: Tranoscius, 1996.
• Nárek Jeremiášov. Liptovský Mikuláš: Tranoscius, 1997.
• Žalmy o nevinnej. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1997.
• Vážka. Bratislava: Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, 1998.
• Malá nočná hudba. Dvojzväzok s reprintom cyklu Milana Rúfusa: Osem variácií na tému Laluha. 2., upravené vyd. Martin: Márius Maták, 1999.
• Jednoduchá až po korienky vlasov. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 2000.
• Po čom to chodíme. (S Vladimírom Kompánkom.) Bratislava: Belimex, 2001.
• Čas plachých otázok. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 2001.
• Studnička. Bratislava: Mladé letá, 2002.
• Čakanka. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 2003.
• Báseň a čas. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 2005.
• Vernosť. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 2007.
• Óda na radosť. Recituje Gustáv Valach. Ed. Knihy na počúvanie. Banská Bystrica: Vydavateľstvo PRO, 2007.
• Murárska balada. Recituje Marián Geišberg. Ed. Knihy na počúvanie. Banská Bystrica: Vydavateľstvo PRO, 2007.
• Anjeličku, môj strážničku. Bratislava: Buvik, 2008.

Eseje:
• Človek, čas a tvorba. Bratislava: Smena, 1968.
• Epištoly na sviatočné dni. Bratislava: Tatran, 1970.
• Štyri epištoly k ľuďom. Úprava Ivan J. Kovačevič. Edit. Gabriel Rapoš. Bratislava: Svornosť, 1970.
• O literatúre. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1974.
• Dve Osudové: Štyri epištoly k ľuďom. Murárska balada. Bratislava: SAPAC, 1991.
• Epištoly staré i nové. Bratislava: Národné literárne centrum, 1996.
• Rozhovory so sebou a s tebou. I (z rokov 1965 – 1991). Zost. Vincent Šabík. Bratislava: Národné literárne centrum, 1998.
• Rozhovory so sebou a s tebou II (z rokov 1992 – 1999). Zost. Vincent Šabík. Bratislava: Národné literárne centrum, 1999.
• Život básne a báseň života: Úvahy o umení. Zost. Vincent Šabík. Bratislava: Literárne informačné centrum, 2000.

Preklady:
• Josef Kajetán Tyl: Strakonický gajdoš. Bratislava: Diliza, 1952.
• František Xaver Šalda: Dieťa. Bratislava: Diliza, 1953.
• Sergej Jesenin: Belasá Rus. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1957 (zastúpenie vo výbere),
• Michail Jurievič Lermontov: Kňažná Ligovská – Hrdina našich čias – Maškarný ples. Bratislava: Slovenské vydavateľstvo krásnej literatúry (Tatran), 1959.
• Adolf Hoffmeister: Spievajúce Benátky. Bratislava: Slovenské vydavateľstvo krásnej literatúry, 1960.
• Milan Kundera: Majitelia kľúčov. Bratislava, Slovenské vydavateľstvo krásnej literatúry,1962.
• František Hrubín: Dvakrát sedem rozprávok. Bratislava: Mladé letá, 1965, 1972; Q111, 2006.
• Henrik Ibsen: Peer Gynt. Bratislava: Tatran, Slovenské vydavateľstvo beletrie a umenia, 1966
• František Hrubín: Oldřich a Božena. Bratislava: LITA, 1969.
• František Hrubín: Kráska zviera. Bratislava: LITA, 1976.
• František Hrubín: Poémy. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1977.
• František Hrubín: Malá rozprávka o repe. Bratislava: Mladé letá, 1978.
• František Hrubín: Čo tie očká vidia. Bratislava: Mladé letá, 1978.
• František Hrubín: Ako sa chytá radosť. Bratislava: Mladé letá, 1978, 1984, 1997.
• Jan Čarko: Čarokruh. Bratislava: Mladé letá, 1983.
• José Martí: Znamenia života. Bratislava: Tatran, 1988.
• Preklady. Ibsen, Puškin, Lermontov, Jesenin. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1989.
• Jaroslav Seifert – Josef Paleček: Gúľalo sa gúľalo. Bratislava: Mladé letá, 1991.
• Karol Gábriš: Kniha žalmov. Bratislava: LÚČ, 1991.
• Sergej Jesenin: Anna Sneginová – Perzké motívy. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1996.
• František Hrubín: Hrnček, var! Bratislava: Buvik, 2007.

Výbery a súbory poézie:
• Básne. Edit. Vincent Šabík. Bratislava:

Slovenský spisovateľ, 1972, 1975, 1978, 1988.
- A čo je báseň. Zost. Stanislav Šmatlák. Bratislava: Smena, 1978.
- Prosté, ťažké. Zost. Viliam Marčok. Bratislava: Tatran, 1989.
- Cesty. Súbor básní, esejí, myšlienok, kompozície Básnik hľadá cesty. 1993.
- Lásky. Zost. Viera Žemberová. Košice: Pezolt PVD, 1996.
- Presné ako chlieb a voda. Martin: Matica slovenská, 1998.
- Deťom: Lupienky z jabloní. Kniha rozprávok. Bratislava: Mladé letá, 2000, 2008.
- Óda na radosť a iné básne. Zost. Vincent Šabík. Bratislava: Perfekt, 2000.
- Rozprávky II: Sobotné večery. Tiché papradie. Silentium, 2000.

Zobrané dielo:
Dielo I. Bratislava: Milanium, 2002.
Dielo II. Bratislava: Milanium, 2003.
Dielo III. Bratislava: Milanium, 2003.
Dielo IV. Bratislava: Milanium, 2005.
Dielo VI. Bratislava: Milanium, 2004.
Dielo VII. Bratislava: Milanium, 2005.
Dielo VIII. Bratislava: Milanium, 2006.
Dielo IX. Bratislava: Milanium, 2007.

Preklady diela Milana Rúfusa do cudzích jazykov:
Preklady z tvorby Milana Rúfusa vyšli v angličtine, bulharčine, češtine, dánčine, fínčine, francúzštine, gruzínčine, litovčine, maďarčine, nemčine, nórčine, poľštine, rumunčine, ruštine, srbčine, španielčine, taliančine a ukrajinčine:
- Wiersze. Prel. Danuta Abrahamowiczová, Krakov, 1977.
- La terra sotto i piedi. Prel. Sergio Bozzi.
- Válogatott versek. Madách, Bratislava – Európa könyvkiadó, Budapešť, 1973.
- A kolto hangja. Madách, Bratislava – Európa könyvkiadó, Budapešť, 1981.
- Verše. Prel. Nurzar Cereteli do gruzínskeho jazyka. Tbilisi, 1983.
- Výber veršov a esejí Milana Rúfusa. Prel. Josef Peterka do českého jazyka. Praha: Československý spisovatel, 1984.
- Koza rohatá a ježek. Prel. Michal Černík do českého jazyka. Praha, 1985.
- Oféliin pohřeb. Výbor z lyriky. Zost. Ľubomír Feldek. Prel. Miroslav Florian, Josef Peterka, Jana Štroblová, Jiří Žáček. Praha: Mladá fronta, 1986.
- Niekieno žemeje. Prel. Almis Grybauskas do litovského jazyka. Vilno, 1987.
- Skidanie s krsta. Snímanie z kríža. Nový Sad, 1990.
- Vibrani tvori. Prel. Vitalij Konopelec do ukrajinského jazyka. Prešov: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1991.
- Poesie. Traduzione dallo slovacco di Ida Bonetti. Plural edizioni, Napoli, 1992.
- Nové modlitbičky. Prel. Zita Mudráková do českého jazyka. Bratislava: Mladé letá, 1995.
- Wyznanie milosci. Prel. kolektív. Staszów: Staszowskie towarzystvo kulturalne, 1995.
- Tiempo de adioses. Tradución de Clara Janés z José Alonso López Selección de Milan Richter. Barcelona: Poesía, 1996.
- Strenges Brot – po nemecky (1998).
- Stranici od sdbata – po bulharsky (1998).
- Čtenie po ladoni – po rusky (2000).
- Clopote – po rumunsky (2002).
- Campanas – dvojjazyčne: slovensko-španielsky (2003).
- Logna lyner, døyvd – po nórsky (2003).
- Pienet rukoukset – po fínsky (2005).
- And That´s the Truth – dvojjazyčne: slovensko-anglicky (2006).
- Hudba váhavých slov – po česky (2008).

Bibliofílie:
- Michelangelo. Preklad Rúfusovej básne do desiatich jazykov. Bratislava: LITA, 1985.
- Pokus o pieseň. Bibliofília Akademického Prešova. Edit. Imrich Vaško. Prešov, 1988.
- Dve Osudové: Štyri epištoly k ľuďom. Murárska balada. Bratislava: SAPAC, 1991.
- A slovo rozdúchal duch. Bibliofília Akademického Prešova. Edit. Imrich Vaško. Prešov, 1992.
- Tri schôdzky s Marínou. Edit. Viliam J. Gruska. AIA CENTRUM, 1993.
- Trojveršie s krížom. Obálka a grafická úprava Jaroslav Uhel. Liptovský Mikuláš, 1998.
- A padá z matky na syna. Imrich Vaško a Zuzana Vašková. Prešov, 1998.
- Dueto. Edit. Imrich Vaško. Ilustrovala Zuzana Vašková. Prešov, 1998.
- Malá nočná hudba. Martin: Márius Maták, 1998.

Milanovi Rúfusovi boli za jeho literárnu tvorbu udelené tieto ceny a vyznamenania:
- Cena Ivana Kraska za najlepší básnický debut (1957 za zbierku Až dozrieme)
- Cena Mladých liet za preklad detskej poézie Františka Hrubína Dvakrát sedem rozprávok (1967)
- Cena Rudolfa Jašíka za básnickú zbierku Zvony a eseje Človek, čas a tvorba (1969)
- Cena Zväzu československých spisovateľov za básnickú zbierku Zvony (1969)
- Cena Ministerstva kultúry ČSR a Ministerstva kultúry SSR v umeleckej súťaži pri príležitosti 50. výročia vzniku samostatného československého štátu (1969)
- Štátna cena za literatúru (1970)
- Prémia vydavateľstva Smena za básnickú zbierku Stôl chudobných (1973)
- Cena Rudolfa Jašíka udelená vydavateľstvom Smena za knihu Chlapec maľuje dúhu (1975)
- 1. cena Slovenského literárneho fondu v literárnej súťaži k 30. výročiu oslobodenia za Knihu rozprávok (1975)
- Cena vydavateľstva Mladé letá za Knihu rozprávok (1976)
- Cena Zväzu slovenských spisovateľov za Knihu rozprávok (1976)
- Titul Zaslúžilý umelec (1977)
- Medaila Za zásluhy o Filozofickú fakultu Univerzity Komenského (1978)
- Národná cena SSR za básnickú knihu Ódu na radosť (1983)
- Cena Fraňa Kráľa za básnické pretlmo-

• *Deti sa modlia za básnika*

• *Ako Milanko zložil prvý veršík, dramatizácia žiakov základnej školy*

• *Verše M. Rúfusa zneli aj v esperanto. Naľavo Z. Matejková, vedľa D. Hofereková*

• *Ľudová hudba detského folklórneho súboru Ďumbier zahrala porubské piesne a koledy*

• *Ženská spevácka skupina Z. Poruby pod vedením J. Vadovického zaspievala piesne o rodisku Majstra*

čenie slovenských ľudových rozprávok (1989)
- Národná cena Svetového kongresu Slovákov (1990)
- Medzinárodná cena Zlatý kľúč (1990)
- Rad T. G. Masaryka II. triedy (1991)
- Čestný doktorát vied o umení Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (1992)
- Cena Asociácie organizácií spisovateľov Slovenska za básnickú zbierku Neskorý autoportrét (1992)
- Cena vydavateľstva Mladé letá za rok 1992 za Modlitbičky
- Medaila Slovenského literárneho fondu Za zásluhy o rozvoj slovenskej literatúry (1993)
- Cena Mladých liet za Modlitbičky (1993)
- Cena Všeobecnej úverovej banky za knihu Lupienky z jabloní (1993)
- Cena Všeobecnej úverovej banky za knihu Zvieratníček (1994)
- Rad Ľudovíta Štúra I. triedy (1995)
- Pocta Valentína Beniaka (1995)
- Cena Národného literárneho centra za knihu Pamätníček (1995)
- Cena Všeobecnej úverovej banky za knihu Pamätníček (1995)
- Pamätný diplom najpopulárnejšieho spisovateľa roka 1995
- Strieborná medaila Slovenskej rady pre ochranu ľudských práv (1996)
- Pocta vydavateľstva Mladé letá za 100 000 vydaných výtlačkov Modlitbičiek a Nových modlitbičiek (1996)
- Cena Jána Hollého za preklad roka 1996: Sergej Jesenin (1997)
- Cena Matice slovenskej – Cenu Jozefa Cígera Hronského za literatúru (1997)
- Čestný doktorát literatúry udelený Svetovou akadémiou umení a kultúry (1998)
- Cena na festivale v Struge, Macedónia (2001)
- Kríž prezidenta Slovenskej republiky I. stupňa (2003)
- Čestný doktorát Slovanskej univerzity v Moskve (2003)
- Cena ministra kultúry za zbierku básní Báseň a čas (2005)
- Cena Literárneho fondu za pôvodnú slovenskú tvorbu v roku 2005 za zbierku Báseň a čas
- Cena Literárneho fondu za pôvodnú slovenskú tvorbu v roku 2007 za zbierku Vernosť

Zhromaždili: **Imrich Vaško a Slavomíra Očenášová -Štrbová**

Viera je vzduch pre dušu

Rozhovor so sebou a s tebou. Symbióza horizontály a vertikály. Pokory a veľkosti. Majstre, potrvajte nám, máme vás radi a hlavne potrebujeme vás.

• *Dr. S. Očenášová – Štrbová v rozhovore s Majstrom*

V detstve chce byť každý čím skôr dospelým. Aj Vami, Majstre, lomcovala túžba čím skôr vyletieť spod maminých krídel?

Detstvo, či chlapectvo nesie v sebe riziko, ktorému sa odjakživa hovorilo: sopliak. Nevábna kategória, na ktorú si v dedinskom kolektíve hocikto trúfal. Jej nositeľ túžil z nej náruživo von. Mládenec na dedine, ak stretol o deviatej sopliaka, mal právo ho osloviť: „Sopliak, koľko je hodín? Už si mal byť pri materi. Maž domov. Vycikať, pomodliť a spať!“ – Nuž komuže by sa takého vazalstvo páčilo?

Ako s odstupom času vnímate svoj fyzický prechod z dedinského prostredia do veľkomesta? S čím najmä ste sa museli vyrovnávať a čo ste prijali?

Bolo toho dosť, bol to celkom iný svet. Veci sa obracali. Ale to bolo možno niečo o inom. Kolíska nie je iba kus nábytku. Kolíska je aj stigma. Materské znamienko na duši. Znamienko na celý život. Ktosi múdry povedal, že mužovo starnutie je jeho návratom do matky.

Medzi tých ľudí, ktorí ovplyvňujú životnú cestu človekovu, patrí učiteľ. S čím ste Vy, Majstre, zápasili ako vysokoškolský pedagóg a čo Vás na poslaní učiteľa blažilo?

Mne osud akosi zozadu neviditeľne robila báseň vo mne. Vyberal som si tie spoločenské väzby, ktoré by najviac poslúžili práve básni.

Ale poviem, ako bolo. Končil som vysokoškolské štúdium v roku 1952 za vrcholiaceho stalinizmu. A na Katedre slovenskej literatúry FF UK vládla akademická sloboda. Pod svietnikom päťramennej hviezdy vládla tu krásna človečia tma. Nuž, keď mi ponúkli na katedre miesto asistenta, bral som to všetkými prstami. Z otcových správ som vedel, ako to vtedy vyzeralo v meste mojich gymnaziálnych štúdií v Liptovskom Mikuláši: superstalinsky. A bolo rozhodnuté. Učiteľské povolanie mi vyhovovalo svojím nepretržitým kontaktom s mladosťou. Bolo to ako pohybovať sa v mladom lese.

Štebot v rodnom hniezde... Slávnosť k Vášmu sviatku... Medzi množstvom prítomných najviac Vašich rodných, iste aj priateľov z mladosti. Čo Vám po rokoch z týchto vzťahov zostalo?

Všetko. A miloval som to a milujem to dodnes. Kolíska to je naozaj studňa. A tá Božia hrsť medzi Liptovskými hoľami a Nízkymi Tatrami so stuhou Váhu cez dlaň bola a je nádherná.

Ocitáte sa v živote v rôznych rolách: syna, otca, manžela, umelca. Tieto pozície majú svoju významnú hodnotovú relevanciu. Čo z hodnôt Vami privilegovaných si zaslúžilo najväčšiu ochranu?

Múdra viera ako potrava pre etiku a ľudskosť.

Aké boli modlitby, piesne a rozprávky Vášho detstva nielen v čase adventnom?

Také isté ako po celý rok. Možnože trochu náruživejšie. Advent je práve svojím tajomným prísľubom náruživejší, než to, čo po ňom prichádza. Advent je vec viery. A viera je vzduch pre dušu.

Slavomíra Očenášová-Štrbová s Milanom Rúfusom (rozhovor prebratý z Evanjelického posla spod Tatier)

Čína vzdáva zaslúžený hold básnikovi Rúfusovi

Kto by si to bol pomyslel, že po toľkých, toľkých rokoch verše básnika Milana Rúfusa oslovia človeka z takej diaľky. Veď preložiť Rúfusove verše do nemčiny, angličtiny, či španielčiny je úžasná fuška. Ale do čínštiny a to tak, že odborníci sa zhodli na tom, že Rúfus je najväčší žijúci básnik spomedzi dvadsiatich navrhovaných. Tak rozhodla porota ceny Crane Summit a 11. decembra 2008 udelili básnikovi Milanovi Rúfusovi Zlatý rad medzinárodného fóra 21. storočia. Prezident Care Sumit 21 st Century International Forum YU HSI básnik a vydavateľ z Taiwanu mu cenu za poéziu osobne odovzdal v bratislavskej do posledného miesta zaplnenej Astorke.

Nie je to Boží zámer zaklopať na srdcia našich ľahostajných susedov? Veď prekladať Rúfusove verše do ruštiny, polštiny, či češtiny by bolo hračkou oproti tomu, čo musí nadaný anglický, nemecký, alebo maďarský básnik podstúpiť. A vidíte. Stalo sa to, s čím nikto nerátal. Nepatrný ostrov v mori, ostrov o ktorý sa viedlo toľko sporov, ostrov, kde obyvateľstvo hovorí tou istou rečou, ako najpočetnejší národ sveta, zachytil úžasné, hlboké myšlienky tohoto nášho velikána. Taiwan, ináč nazývaný tiež - la Fermóza, čiže v preklade - krásavica. To malá krásavica priletela k malému národu v srdci Európy, aby mu vzdala hold, aby prezentovala pred celým svetom, akého syna zrodila slovenská zem. Básnika, ktorého si vyvolil Boh, aby opätovne a neúnavne opakoval človeku, prečo bol stvorený a kam má kráčať. Neuveritelné. Tak, ako to Rúfus spomenul vo svojom príhovore i dospelí niekedy prežívajú svoje rozprávky. Prežívame Advent. Máme si vyrovnať cesty. Žeby malý Taiwan pomáhal vyrovnávať cesty v našej chorej kultúre? Všetko je možné. Nechajme sa prekvapiť.

MUDr. Martin Jančuška, Viedeň

Povedali o Rúfusovi

„Pociťujem ako veľkú radosť, že Majster Rúfus, najvýznamnejší súčasný slovenský básnik, je veriaci evanjelik. A zvlášť si cením to, že z jeho tvorby nikdy nevymizli kresťanské motívy, že je plná pokory k Bohu a lásky k človeku. I keď v rokoch totality sa to zvlášť necenilo, skôr naopak."

Miloš Klátik, generálny biskup ECAV na Slovensku, Ev. posol spod Tatier, č. 51 – 52, 17. dec. 2008

Jeho básne budú aktuálne aj o sto rokov

„Vianoce 2006 som prežíval ako dvojnásobné sviatky pokoja a mieru. Podobne ako na Vianoce 2004 aj o dva roky ma postretlo to isté šťastie a to bola ponuka od vydavateľstva, aby som ilustroval ďalšiu básnickú zbierku Milana Rúfusa Vernosť. Ja môžem byť iba nesmierne spokojný, že som tieto dary dostal. Dúfam, že aj maestro Rúfus bol spokojný, lebo je dôležité, aby bol básnik spokojný s tým, ako ilustrátor doplní jeho dielo. Posolstvo, ktoré Milan Rúfus interpretuje vo svojich básňach, je fantastické a je najmä pravdivé a jednoduché, čo je podstata v dnešnej dobe, ktorá chodí veľmi komplikovane oblečená a obvešaná rôznymi parádičkami, ktoré sú možno dobové, ale nie nadčasové. Povedal by som, že Rúfusove súčasné básne načierajú do právd minulosti. To, čo bolo pravdivé, zostáva pravdivé, a čo bolo moderné v antike či v renesancii, je aj teraz aktuálne. To znamená, že sa toho netreba báť a netreba siahať po nejakých výkrikoch doby. Jeho básne budú aktuálne aj o sto rokov. Čas zrazu stratí hodnotu, mieru. Einstein by sa z toho radoval."

Ivan Pavle, maliar a grafik

Najväčší kandidát na Nobelovu cenu

„S Milanom Rúfusom sme sa vo svojej tvorbe navzájom ovplyvňovali, pomáhali si rešpektom k osobitosti každého z nás. A to už od vysokoškolského internátu na Lafranconi v rokoch 1948–1949 a od spolupráce na mojom preklade Nerudových Balád a romancí v roku 1954, ku ktorým Milan napísal vynikajúci doslov (táto moja knižná prvotina vyšla v Mladých letách v roku 1955). To by však bola téma na celú rozpravu. Tu by som chcel vyjadriť vďaku i jeho manželke Magduške a ich dcérke Zuzanke, ktorej v zbierke Vernosť ozaj bezobdobnú báseň Modlitba k meninám zložil tento najväčší náš kandidát na Nobelovu cenu – a na večnosť nielen v našom národe."

Viliam Turčány, básnik a prekladateľ

Prebraté: Katolícke noviny, č. 49, 7. decembra 2008

Opýtali sme sa rodákov

Čo mi hovorí meno – Milan Rúfus

1 Známy slovenský básnik, ktorý sa narodil v Záv. Porube. Napísal bás. zbierku Chlapec maľuje dúhu, Modlitbičky ,...

čitateľ knižnice

2 Milan Rúfus sa narodil v Záv. Porube, t. č. žije v Bratislave. Napísal: Modlitbičky, Pamätníček, Kniha rozprávok, a iné. Okrem básní pre deti je autorom mnohých zbierok pre dospelých. V decembri sa dožíva 80. narodenín. **detský čitateľ**

3 Významný slovenský básnik, rodák zo Záv. Poruby, ktorý sa dožíva 10. 12. 2008 80. rokov. **čitateľka obecnej knižnice**

4 Milan Rúfus, porubský rodák, autor pekných básničiek pre staršie i menšie deti. Máme doma všetky jeho diela.

Veronika Beťková, čitateľka kniž.

5 Pod menom Milan Rúfus rozumieme významného slovenského básnika, ktorý pochádza z našej rodnej obce Záv. Poruba. Napísal veľa známych básní, ktoré čítajú nielen deti, ale aj dospelí. Vyrastal v chudobnej rodine, bol veľmi pracovitý a to sa odzrkadlilo aj na jeho tvorbe.

Názor študentov 1. a 4. ročníka Paľka a Lukáša

6 Je to slovenský básnik, ktorý sa narodil v našej obci. Napísal mnohé knihy, ako napr. Modlitbičky, Pamätníček, Deťom, atď. Známy slovenský básnik, rodák zo Z. Poruby, žije v Bratislave. V rodnej obci, v decembri, sa každoročne poriada na jeho počesť „Večer poézie Milana Rúfusa".

rodina Agnetová, čitatelia knižnice

7 Básnik Milan Rúfus sa narodil v Z. Porube. Tohto roku sa dožíva 80. narodenín. Píše pekné básne – Modlitbičky, Pamätníček,... atď.

Miška Piatková, 4. roč., čitateľka knižnice

8 Meno Milan Rúfus mi, ako obyvateľke Závažnej Poruby, hovorí veľa. O našom rodákovi sme sa učili už ako žiaci základnej školy. V pamäti sa mi vynárajú Večery s poéziou Milana Rúfusa, ktoré sa v našej obci pravidelne organizujú v decembri, na počesť básnikových narodenín. Zúčastňuje sa ich, takpovediac, každý Porubän, či už ako účinkujúci, alebo divák.

Ani tento rok nebude výnimkou. Pri príležitosti 80. narodenín majstra Milana Rúfusa bude i slávnostne otvorený jeho rodný dom. Závažná Poruba je hrdá, že jej rodák napĺňa srdcia ľudí svojou krásnou poéziou.

čitateľka obecnej knižnice, Danka Kuľhavá ml.

9 Milan Rúfus – básnik pre všetky vekové kategórie. V jeho básňach je ukrytá krása prírody, láska k rodnému kraju a ľuďom. Jeho Modlitbičky umeleckou rečou vyjadrujú naše skryté prosby a želania, či už veríme v Boha alebo nie. Verše sú pokračovaním bohatstva našej ľudovej slovesnosti, ktorá ho sprevádzala od útlej mladosti – báseň, pieseň, modlitbička. Rúfusova poézia má stále miesto v slovenskej literatúre.

čitateľka obec. knižnice

10 „Milan Rúfus, rodák zo Závažnej Poruby" znelo z úst našej slovenčinárky zo strednej školy, keď sa rozhovorila o majstrovi Rúfusovi a mne sa rozžiarila tvár ako malému dieťaťu pri vianočnom stromčeku. Nezabudnuteľná báseň „Chlieb náš každodenný" navždy zostane v mojom srdci.

čitateľ knižnice

11 Milan Rúfus – básnický klenot zo Závažnej Poruby. **čitateľka OK**

12 **Milanko, pozdravuje Ťa spolužiak z porubskej školy. Vedno sme sedeli v jednej lavici. Prajem Ti zdravie a drž sa nám! Vlado Ilanovský od Pavkov**

Anketu pripravila **Naďa Galková,** vedúca obecnej knižnice

Čo vedia deti o M. Rúfusovi

Som veľmi šťastná, že básnik Milan Rúfus sa narodil tu, v Závažnej Porube. Tento rok má 80. narodeniny, preto som sa rozhodla, že napíšem o jeho živote a básnickej tvorbe. Do školy chodil tu vo svojom rodisku. Básničky o škole písal, už keď chodil do tretej triedy. Niekedy ho o to, aby písal verše a rýmy, poprosila aj jeho mamička. V škole sa veľmi dobre učil, preto ho prihlásili do mikulášskeho gymnázia. Po maturite študoval v Bratislave na Filozofickej fakulte. Je medzinárodne uznávaným básnikom, ktorý získal veľa domácich aj zahraničných ocenení. Písal básnické zbierky pre deti aj dospelých. Pre deti napísal rôzne veršované knihy ako Kniha rozprávok, Pamätníček a Lupienky z jabloní, ktorú práve čítame na čítaní. Som rada, že to najkrajšie zo svojho srdca dal do knižiek, ktoré sú venované nám – deťom. Želám básnikovi Milanovi Rúfusovi, aby písal veľa básní a dožil sa mnoho rokov.

Martinka Orvošová, 4. ročník

Rodák Milan Rúfus sa narodil v Závažnej Porube. Dodnes tu stojí jeho rodný dom. Keď bol malý, chodil do tunajšej ľudovej školy. Neskôr chodil na gymnázium v Liptovskom Mikuláši. Už v tretej ľudovej vymyslel prvý veršík. Chytilo ho to a básne píše dodnes. Niektoré knižky z jeho tvorby sa volajú: Modlitbičky, Lupienky z jabloní, Rozprávočka veselá, ostaň ešte s nami a mnohé iné. Bol navrhnutý na Nobelovu cenu za literatúru. Náš básnik oslávi 10. decembra 80 rokov. Je to veľký deň pre nás všetkých. Pri tejto príležitosti bude v kultúrnom dome vystúpenie na počesť Milana Rúfusa. Toto je asi všetko, čo chcem povedať o našom básnikovi.

Ivanka Jačalová, 4. ročník

Milan Rúfus sa narodil v murárskej rodine v Závažnej Porube. Mne sa páči jeho knižka Lupienky z jabloní. V nej sú pekné rozprávky: Dlhý, Široký a Bystrozraký, Hrnček, var, Kubove príhody, Medveď a komár, Janko Hraško a iné. Jeho prvý veršík bol: „Zima je, zima je, budeme sa kĺzať, lebo nám začína potôčik zamŕzať." Som veľmi pyšný, že máme takého obľúbeného spisovateľa pre deti aj dospelých. Veľmi mu prajem, aby ďalej tvoril také pekné diela a mal čím viac čitateľov.

Dávidko Leško, 4. ročník

CIRKEVNÁ RUBRIKA

Dosť bolo Vianoc!

Vianoce sú všade! V televízii, na uliciach, na malinovkách... Na vlne Vianoce sa vozia obchodníci, politici, zlodeji... Sentiment tečie prúdom. Deti netrpezlivo počítajú, kedy sa im skončí škola a vypuknú prázdniny, a tie menšie sa stále vypytujú, koľkokrát sa ešte vyspia, kým bude Štedrý večer... Len mnohí dospelí vzdychajú: „Už aby bolo po sviatkoch, to zase bude blázinec.“ Nervy majú napnuté, stres, zhon a nervozita ich prenasleduje každý deň. Podoba dnešných Vianoc sa tak stáva karikatúrou Vianoc pôvodných.

V horúčkovitom predvianočnom tempe často zabúdame na posolstvo a prísľub, ktoré Vianoce zvestujú. Veľmi často bývame v zajatí toho, čo všetko ešte musíme stihnúť, času je málo, a tak to doháňame na poslednú chvíľu. Náhlime sa, tlačíme, strkáme...zháňame, nakupujeme, znášame...upratujeme, varíme, pečieme... na nejaké zamyslenie sa nemáme čas.

O čom sú teda v skutočnosti Vianoce?

Sviatky sú dni, keď sa môžeme a máme venovať tomu, na čo vo všedné dni nemáme dosť času. To neznamená dohánať všetky resty, či sviatky prespať. Sviatky nie sú dňami lenivosti, ale činnosti. Len inej. Hlavne sa máme venovať druhým, byť s nimi. Rozprávať sa s deťmi, hrať sa s nimi, čítať im, ísť na prechádzku... jednoducho byť spolu. Možno práve nechuť, s ktorou niektorí hovoria o sviatkoch, pramení z toho, že už vôbec nedokážu byť spolu, a to je zlé znamenie. Aj v tom nám môžu Vianoce otvoriť oči pre realitu... Nechcite riadiť Vianoce ako generál či režisér, nechajte sa vy riadiť Vianocami. A hlavne nebuďte sebci. Na sviatkoch je krásne, že sa páčia aj tým druhým. Vo svetle radosti sa rozsvieti aj vaša radosť.

Ale to najhlavnejšie je, že Vianoce sú posolstvom, dobrou správou pre každého človeka – Boh sa v Ježišovi Kristovi priblížil k ľuďom. Nenarodil sa však do žiadnej idylky. Mocný Boh prišiel ako bezmocné dieťa, bohatý Boh prišiel do chudobných jaslí v obyčajnom chlieve. A to všetko preto, aby sme uverili, že má

s nami dobré úmysly, že nám rozumie, že mu na nás záleží a že nás má rád. Tento Boh má dobré úmysly aj s Tebou, záleží mu na Tebe, rozumie Ti a má Ťa rád. Neboj sa ho pozvať do svojho života!

Skutočná krása Vianoc sa nachádza v jednoduchosti. V jednoduchosti prameniacej z uvedomenia a umenia načúvať. lebo čím viac načúvame okolitému svetu, tým plnšie si uvedomujeme problémy a bolesti, hnev, vypätie a vyčerpanie, ktorými trpia ľudia. A práve posolstvo a prísľub Vianoc môže priniesť nádej malým a zblúdilým, zraneným, ukrivdeným, týraným a zlomeným.

Jedných z najväčších darov, ktoré môžeme priniesť svetu – každému človeku, ktorého stretneme v tomto vianočnom čase, je „preukazovať láskavosť a konať nezištne krásne skutky.“

Ozaj, čo sa stalo s láskavosťou?

Prečo ľudia neľutujú sily, aby iným spôsobili trápenie? Prečo naschvál hatia druhým šťastie, hoci vedia, že sa im zlo vráti dvakrát? Prečo tak radi zraňujeme aj tých, ktorých milujeme? Prečo človek tak ťažko povie slová odpustenia? Kam stratili sa milé slová? Prečo sa nesprávame tak, ako by sme chceli, aby sa správali k nám?

Prečo chyby druhých nám tak veľmi vadia a vlastných si nevšímame.

Vianoce sú sviatkami zmierenia Boha a ľudí, preto vyžadujú prípravu nášho srdca. Tam treba upratať, tam treba pripraviť miesto na príchod a spočinutie Pána. Ak sa však máme na Vianoce zastaviť, musíme už dosť dlho pred nimi brzdiť...

Darujte počas týchto Vianoc dar, ktorý má trvalú hodnotu. Dar, ktorý vás nadlho prežije. Preukazujme všetkým ľuďom láskavosť a robte nezištné dobré skutky. Len do toho! Skúste to! Pre vás je to len maličkosť. Som presvedčený, že ľudia okolo vás budú udivení a svet ohromený. Len do toho, buďte láskaví ostošesť! Také šoky svet veľmi potrebuje.

Mgr. Vladimír Pavlík, evanjelický farár

• Fidelitas

Bohoslužobný život zboru

6. júla bola slávnosť Konfirmácie 6 detí. Troch chlapcov a troch dievčat. Nech im Pán pomáha žiť v sľube vernosti a stálosti.

31. augusta sme mali tradičné Zahájenie nového školského roku s požehnaním žiakov, študentov a pedagógov, za bohatej účasti na službách Božích.

14. septembra sme si pripomenuli slávnostnými službami 75. výročia posvätenia nášho chrámu.

19. októbra sme ďakovali na službách Božích za požehnanie úrod zeme.

1. novembra sme mali Ekumenickú pamiatku zosnulých v dome smútku za peknej účasti evanjelických a rimskokatolíckych veriacich.

Predsedníctvo cirkevného zboru informuje:

V uplynulom období sme krstili:
Evu Viktóriu Havalcovú, Natáliu Kráľovú, Katarínu Staroňovú, Michala Bárdyho, Miroslavu Tamašiovú, Ninu a Matúša Krajčiových, Tomáša Vretenára.

„Kto uverí a pokrstí sa, bude spasení“

Sobášili sme:
Martina Skubíka a Martu Balcovú; Martina Bačíka a Luciu Mlynčekovú; Matúša Moravčíka a Mariannu Včelovú; Mariana Chudého a Ivanu Kutlíkovú; Paula Cunninghama a Miroslavu Tamašiovú

„Čo Boh spojil, človek nerozlučuj!“

V nádeji vzkriesenia sme sa rozlúčili:
Emília Šlauková, rod. Medľová – 76 r; Vilma Števčeková, rod. Kaššová – 85 r; Želmíra Lešťanová, rod. Kováčová – 75 r; Rozália Obrcianová, rod. Uheľová – 96 r.

„Blahoslavení sú všetci, ktorí v Pánu umierajú“

Milí čitalia Porubských novín, dovoľte, aby sme Vám zapriali požehnané prežitie Vianočných sviatkov, pokojné ukončenie roku 2008, šťastný a požehnaný vstup do Nového roku 2009. Pán so všetkými nami!

Predsedníctvo cirkevného ev. zboru

Adventný veniec nemá byť len ozdobou príbytkov

V sobotu večer, pred Prvou adventnou nedeľou, veriaci priniesli do kaplnky adventné vence, ktoré dôstojný pán kaplán Milan Prídavok pokrstil.

Vence by nemali byť len ozdobou príbytkov. Pri zapálených sviečkach by sa mala stretnúť rodina ku spoločnej modlitbe i čítaniu Božieho Písma. Počas adventu by sme sa mali stíšiť a tak sa pripravovať na príchod Božieho Dieťaťa. K tomu nás vyzýval aj Pastiersky list biskupov Slovenska, prečítaný v chrámoch na Prvú adventnú nedeľu. **H. Šarafínová**

Milan Rastislav Štefánik - astronóm, generál, diplomat

Nie vždy vieme všetko o vlastnej minulosti i ľuďoch, ktorí ju tvorili. Zvlášť história posledného storočia je plná legiend a antilegiend, ktoré sa často vzájomne vyvracajú. Boli a sú do našej histórie úmyselne vsúvané predstaviteľmi iných okolitých národov.

„Tretí do počtu" píše sa o M. R. Štefánikovi a jeho činnosti v Česko-slovenskej národnej rade v rokoch I. svetovej vojny. Jeho snahy, ciele, zásluhy a výsledky sú pripisované, napr. zakladateľovi Československého štátu „tatičkovi" T. G. Masarykovi. Stačí ale len letmý pohľad na vec, aby bolo jasné, že tretím do počtu rozhodne nebol.

...Mne a dr. Benešovi urovnal cestu do mnohých rozhodujúcich miest v Paríži (k Brianovi a inde) a v Ríme... (T. G. Masaryk).

Pri príležitosti 128. výročia narodenia si pripomíname veľkého muža Slováka, ktorý je uznávaný v celom svete, ktorý opustil Slovensko s pevnou vôľou uplatniť sa vo svete a tým pomôcť svojmu národu.

Pre pochopenie súvislostí musím spomenúť rozhodujúce životopisné údaje. Narodil sa 21.júla 1880 v Košariskách pri Brezovej pod Bradlom v mnohodetnej rodine evanjelického kňaza - národovca. Narodil sa v kraji, v ktorom je každý chodník poznačený stopami hurbanovcov -prvých bojovníkov za slovenskú národnú slobodu. Jeho matka bola sestrou Viliama Šuleka, ktorého Maďari roku 1848 obesili. Po vychodení ľudovej školy v rodisku a v Šamoríne odišiel študovať na lýceum do Bratislavy (r. 1890 - 1893), kde mu bol profesorom Ján Kvačala. Stredoškolské štúdium dokončil v Šoproni a Sarvaši (1894 - 1898). Znechutený nedemokratickým duchom uhorskej výchovy zo stredoškolských štúdií v Prešporku, Šoproni a Sarvaši, rozhodol sa pre vysokoškolské štúdiá v Prahe na Českom vysokom učení technickom odbor stavebné inžinierstvo, ktoré mu umožnilo štipendium Československej jednoty pre slovenských študentov. V Prahe veľmi aktívne pôsobil v spolku slovenskej mládeže Detvan a v Československej jednote, kde sa vyhraňovalo jeho národné povedomie, ktoré si doniesol z domu a tu dospieval k úzkej česko - slovenskej spolupráci. Počas štúdia techniky (1898 - 1901) vynikal riešením komplikovaných matematických úloh spamäti, ale predovšetkým ho zaujali filozofické práce profesora T. G. Masaryka. Horlivo sa zapojil do spoločenského diania. Stal sa členom evanjelického spolku slovenských akademikov Jeronim, spolku slovenských akademikov Detvan, spolupracoval s redakciou Času a Šrobárovým Hlasom. Nepriťahovala ho skupina tzv „slovenských separatistov", ktorí sa obávali bližšieho styku s Čechmi z obavy pred počeštením. Aby podporil častejšie vzájomné styky slovenských a českých študentov, ale i učňovskej mládeže, organizoval prednáškové večery o astronómii s recitáciami diel slovenských básnikov. Spoločne s moravskými a uhorskými Slovákmi organizoval tanečné večierky na ktorých sa spievali slovenské a moravské národné piesne. Tieto večierky navštevovali i dcéry známeho Jaroslava Vrchlického a ďalšie významné osobnosti literárnych a umeleckých kruhov.

Vedený svojou dlhoročnou záľubou, prestúpil Štefánik po dvoch rokoch na Karlovu univerzitu, kde chcel študovať astronómiu. Veľmi rýchlo spoznal, že táto veda nie je tak poetická ako sa mu zdala po štúdiu spisov astronóma Camila Flammoriona. Našiel v nej vedu hovoriacu až kruto pravdivo o vzniku, starnutí a konečnom zániku vesmíru. Toto poznanie ho v určitom období priviedlo skoro k úplnej pochybnosti o zmysle života. Nájsť duševnú rovnováhu mu údajne napomohli Masarykove prednášky, v ktorých bol dôraz položený na duchovný a mravný život.

V roku 1904 Štefánik získal doktorát prírodných vied na Karlovej univerzite obhájením dizertačnej práce na tému „ O novej hviezde v súhvezdí Cassiopei z roku 1572 (predtým už navštívil hvezdárne v Miláne, Ženeve a Zürichu). Po štúdiu sa rozhodol pre jedno z najslávnejších observatórií - v Medone pri Paríži, ktoré viedol spoluzakladateľ astrofyziky prof. Jules Janssen.

Počas štúdií v Prahe veľmi aktívne pracoval v spolku JERONIM a v spolku DETVAN, ktorom sa podobne ako v Tatrane grupovali vysokoškolskí študenti zo Slovenska, ktorí študovali v Prahe, Budapešti a vo Viedni. V rokoch od 1898 - 1904 títo študenti v Skalici vydávali časopis HLAS, boli akousi opozíciou pre NÁRODNÉ NOVINY vydávané v Martine.

Do Paríža prišiel i s českým sochárom Bohumilom KAFKOM v novembri 1904 s malým finančným obnosom, s malou znalosťou francúzštiny, s odporúčajúcimi dopismi od prof. Zengra adresovanými slávnemu astronómovi Camilovi FLAMMARIONOVI, kde chcel dobyť Paríž, vtedajšie vedecké a umelecké centrum sveta. Flammarion odporučil Štefánika k spomínanému astrofyzikovi Julesu Janssenovi, riaditeľovi observatória v Medone pri Paríži.

Práve v tomto čase Janssen bol v Taliansku a tak Štefánik musel čakať až na jeho návrat. Peňazí nemal dosť a tak mu pomohli slovenskí priatelia.

Štefánika prijal JANSSEN až na jar roku 1905, keď sa vrátil z Talianska. Ponúkol Štefánikovi spoluprácu. Snahou vedcov zaoberajúcich sa vtedy výskumom Slnka bolo zistiť jeho zloženie a štruktúru. Jedným z úkazov, ktorým prispievali k poznávaniu tejto hviezdy, bolo úplné zatmenie Slnka s možnosťou pozorovať slnečnú koronu pri zákryte slnečného disku Mesiacom. Prístroje si Štefánik zostavoval zväčša sám.

Ing. VLADIMÍR FARÁRIK, PhD.

(pokračovanie v Porubských novinách 58, marec 2009)

Zákon NR SR č. 402/2000 Z. z. o zásluhách M. R. Štefánika o Slovensko
Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

§1

Milan Rastislav Štefánik sa mimoriadne zaslúžil o to, že slovenský národ sa stal štátotvorným národom samostatného česko-slovenského štátu.

§2

Na ocenenie mimoriadnych zásluh Milana Rastislava Štefánika uvedených v §1 sa umiestni v budove Národnej rady Slovenskej republiky busta Milana Rastislava Štefánika a pamätná tabuľa, na ktorej sa uvedie jeho krédo „Veriť, milovať, pracovať" a zobrazí sa faksimile jeho podpisu.

§3

1) Mohyla Milana Rastislava Štefánika na Bradle je pietne miesto.
2) Návštevník Mohyly Milana Rastislava Štefánika na Bradle je povinný správať sa s úctou voči osobe Milana Rastislava Štefánika a zdržať sa všetkého, čo by mohlo narušiť pokoj pietneho miesta.

§4

Tento zákon nadobudol účinnosť 1. januára 2001.

Rok 2008 - Medzinárodný rok jazykov

16. mája 2007 Valné zhromaždenie OSN vyhlásilo rok 2008 za Medzinárodný rok jazykov a vyzvalo členské štáty a sekretariát OSN, aby podporovali zachovávanie a ochranu všetkých jazykov používaných ľuďmi na celom svete (rezolúcia 61/266). Zároveň Zhromaždenie vyzvalo Organizáciu Spojených národov pre vzdelávanie, vedu a kultúru (UNESCO), aby sa pre tento rok stala vedúcou agentúrou.

Nezabúdame pre cudzie na vlastné?

Jazyky, jazyky, cudzie reči!

Tieto imperatívy sa v posledných rokoch ozývajú stále nástojčivejšie. Hýbu Slovenskom. Je to príkaz doby, ... nutnosť. Tomuto diktátu sa podriaďujú všetci, ktorí majú pred sebou ešte pár pracovných rokov. Zámer je jasný – svet sa zmenšil a čoraz častejšie prichádzame do styku s cudzincami. A keďže príslovie: „Koľko rečí vieš, toľkokrát si človekom," stále platí, snažíme sa ako-tak zvládnuť aspoň tú latinčinu modernej doby – anglický jazyk.

Najvyššia štátna vrchnosť ordinuje výučbu dvoch jazykov od základnej školy. Fajn... o pár rokov sa bude môcť každý z nás dohovoriť aspoň tromi jazykmi. Prečo až tromi, keď sa vyučujú len dva? .... a čo slovenčina ...? Asi sme už na ňu zabudli!

Pre cudzie zabúdame na vlastné, ba ním svojím spôsobom pohŕdame. Alebo nie? Život nám prináša dôkazy o tom každý deň. Aj z najvyššej úrovne, od profesionálov. Zapneme si rádio, sledujeme televízor, prečítame noviny - áno je to tu, každodenne prýšti na nás výdatný prameň barbarsky znetvoreného materinského jazyka. Tí, ktorých pracovným nástrojom je, zjavne stavajú pred nás otázniky o úrovni jeho ovládania. Spôsob používania materinského jazyka často svedčí o pohŕdaní, alebo o snahe komplikovanosťou vyjadrenia vzbudiť dojem vlastnej veľkosti, či nebodaj učenosti.

Do bohatstva slovenčiny sa vnášajú prvky, ktoré nie sú jej vlastné, komplikujú a zužujú bohaté možnosti štylistiky. Farebnosť vyjadrenia sa dostáva do šedých odtieňov. Veľa cudzieho do nej vnášajú aj žiaci a študenti na všetkých úrovniach, ktorí ešte nemajú vžitý svoj materinský jazyk a čerstvo osvojené prvky cudzieho jazyka násilne navliekajú na nosnú konštrukciu slovenčiny.

Čo poviete:
diskutovať problém, ...alebo: diskutovať o probléme ?
ja tomu nechápem, ... alebo: ja tomu nerozumiem, ja to nechápem?

Došlo k nedaniu prednosti v jazde naším vodičom (výrok jedného vysokopostaveného pracovníka jedného bratislavského podniku v televízii) ... alebo: Náš vodič nedal prednosť v jazde? Nalejem ti čaj? ... alebo Naliať ti čaj? Chceš čaj ? Mám ti naliať čaj ?

Koho meno je napísané na pamätnej tabuli? ...alebo: Čie meno je napísané... ? Včera parlamentom schválený zákon .... Čo s tým?

Ešte si stále myslíme, že možno spolu s našim Hviezdoslavom aj naďalej hovoriť: „O, mojej matky reč je krásota...?"

Ing. Milan Kuľhavý

Bienále fantázie - prehliadka svetovej detskej tvorby

Jozef Vongrej (1933 – 1988)
pedagóg, výtvarník, organizátor

Míňame sa vo vymedzenom čase. Jozef v päťdesiatich piatich rokoch. Priskoro. Pri projektových prácach pre Martin sme si našli čas na stretávanie a rozhovory, spomienky. S týmto výtvarníkom, pedagógom a riaditeľom Ľudovej školy umenia v Martine to boli témy umelecké a liptovsko porubské. Jeho tvorba sa vyznačovala ostrými ťahmi štetca, výraznými farbami motívov z rodného kraja, Martina a jeho okolia. Turčianska galéria v tomto roku nainštalovala výstavu jeho vybraných prác. V r. 1969 založil „BIENALE FANTÁZIE" svetovej detskej kresby. Tohto roku sa konal už 18. ročník medzinárodne bohato zastúpený. Pri tomto BIENALE založil aj organizáciu INSEA, čo je skratka pre stretávanie pedagógov a umelcov pre diskusie nad doručenými prácami a objavovaním talentov. BIENÁLE je robené vo veľkom ohlase, účasti a rozsahu. Ministerstvo kultúry SR udeľuje aj cenu J. Vongreja, ako zakladateľa týchto podujatí.

Bolo by dobre, keby sa o reinštalovanie výstavy zaujímal aj obecný úrad v domácom prostredí. Poslúžilo by to jeho pamiatke, vzdelávaniu občanov. Bol by to počin ojedinelý...

Tomáš Niňaj

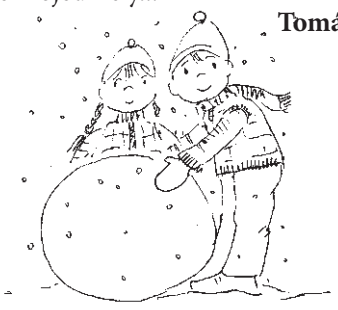

Oči srdca vidia, že dobré je aj to, čo zlé je...

„Nebráň sa tomu, čo sa deje. A celý vyjdi v ústrety. Mne dobré je aj to, čo zlé je, len prázdne nie, to uletí."

Milan Rúfus

Rada sa pozerám ľuďom do očí. Odzrkadľujú stav ich mysle. Dá sa z nich vyčítať, akí sú a ako sa práve cítia. Oči prezrádzajú veľa.

V očiach ľudí neraz vidím otrávenosť životom. Je to určite i tým, že mnohí robíme to, čo sa od nás očakáva namiesto toho, po čom túžime a v čo celým svojím srdcom veríme. Vzdávame sa vlastných snov, aby sme nesklamali. Máme strach, že ak začneme napĺňať svoje neuspokojené potreby, budeme zlí.

Trúfne si však niekto presne vymedziť, čo je dobré a čo zlé? Sama o tom veľa premýšľam. S prekvapením zisťujem, že hranica medzi dobrom a zlom je tenučká ako lúč svetla. Ba možno i neexistuje. Ťažko totiž súdiť, ak nepoznáme všetky pravé dôvody. Tie sú však zvyčajne hlboko skryté. To, čo vidíme navonok, je často len klam.

Dobro a zlo sú čisto subjektívne. Múdre srdce prijíma druhých s láskou. Neposudzuje. Jeho oči majú schopnosť vidieť rany a bolesť v srdciach iných. Múdre srdce má úžasnú silu odpúšťať. Je obdivuhodne tolerantné a nesmierne chápavé. Tak čoho sa bojíme?!

Počet dní každého ľudského života je obmedzený. Odhodlajme sa riskovať a prežiť niečo nové. Nebojme sa. Uvedomme si, že neschopnosť naplno žiť spôsobuje naše postupné vyhasínanie. Mnohým z nás spolu s duchom vyhasínajú i oči. Sú bez života. Vidia, a predsa sú slepé.

Nezatvárajme svoje srdcia z obavy, že v očiach iných možno budeme zlí. Život je vzácny dar. Nedopusťme, aby vyhasol predčasne a nenaplnený.

Ak odomkneme truhlu s vlastným pokladom v nás a umožníme iným, aby do nej nazreli, otvoríme si dvere k väčšiemu šťastiu, radosti a vnútornému pokoju.

Zbavme sa strachu, zostaňme sami sebou a pokojne načúvajme šepotu svojej duše. Na doterajšom živote nezáleží. Lebo možnosť nájsť radosť, potešenie, lásku, porozumenie a pocit užitočnosti existuje vždy.

Iveta Ráchelová

Poriadok a čistota je vec všetkých

Životné prostredie v obci a jeho okolí ponúka množstvo zelene a trávnatých plôch, ktoré v hlavnom vegetačnom období prináša problémy s jeho úpravou, niektoré časti obce sú preto pokosené neskoršie ako by bolo vhodné. Treba vychádzať aj z pracovných kapacít obce a PD Liptovský Mikuláš, ktoré sa podieľajú na úprave týchto plôch. V obci sa verejné plochy dostatočne a pravidelne udržiavajú pomocou kosačiek a krovinorezov. Taktiež cintorín a jeho blízke okolie ja počas celého roku pekne udržiavané, horšie je to s niektorými súkromnými pozemkami, ktoré vlastníci neudržiavajú.

V tomto roku sa uskutočnil postrek chodníkov pozdĺž celej dĺžky hlavnej cesty a Kostolnej ulice nakoľko mechanické čistenie je v tomuto prípade neúčinné a obtiažne. V budúcom roku ak bude opäť potrebné sa zrealizuje skôr (t.j. v mesiaci máj a jún).

Problémom je udržiavanie brehov potokov Žuberová a Brodok na začiatku obce, nakoľko jednotlivé organizácie, ktoré majú jednotlivé toky v správe zápasia s nedostatkom finančných prostriedkov na to určených.

V príprave je výrub topoľovej aleje a následná oprava brehu potoka od vodnej nádrže na konci obce po parkovisko pri lyžiarskom stredisku Opalisko. Toto je prvý krok ku skrášleniu vstupu do okolia našej obce, ktoré využíva veľké množstvo občanov na prechádzky do prírody.

Kanalizácia

Dokončenie kanalizačného zberača je naplánované na roky 2009 – 2011 v celkovej dĺžke 2 754 m a hodnote 20 mil. Sk (64 140 eur). Doteraz má náš kanalizačný zberač dĺžku 8,5 km. Všetka potrebná dokumentácia je pripravená, začiatok realizácie je ovplyvnený pridelením finančných prostriedkov pre štrukturálne fondy Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky.

Odpadové hospodárstvo

Zmesový komunálny odpad sa vyváža prostredníctvom firmy IZO týždenne, každú stredu. V roku 2007 sa vyviezlo cca 8 000 nádob od fyzických osôb a cca 2 000 nádob od právnických osôb.

Separovaný odpad ako sklo, plasty a papier sa odváža podľa naplnenia nádob. V letných mesiacoch je potrebné tento vývoz zabezpečovať častejšie, nakoľko hlavne skla a plastov produkujeme veľké množstvo, čo je spojené s pobytom väčšieho počtu ľudí v našej obci.

Zelený odpad – jeho vývoz sa nezrealizoval, zatiaľ ho môžu občania vyviezť do Potočka, kde je problémom zlá prístupnosť.

Naša obec má žiadosť prostredníctvom združenie Čistý Liptov na recyklačnom fonde na doplnenie 1 000 l kontajnerov na separovaný odpad a na veľkokapacitné kontajnery na zelený odpad, ktoré by situáciu zlepšili.

Ostatný odpad ako je textil, nebezpečný odpad, elektronický odpad zabezpečuje obec dvakrát do roka prostredníctvom vývozných a zberných firiem na zbernom mieste pri obecnom úrade.

V tomto roku sme začali s postupnou výmenou dopravných značiek, ktorá bude pokračovať v roku 2009.

Verejné osvetlenie tiež prechádza postupnou obnovou svetiel, preto niektoré ešte nevymenené svetlá nie sú vždy funkčné, tieto sa zatiaľ opravujú. So zmenou času a skrátením denného svetla bude potrebné odstrániť poruchy na svetlách, ktoré nesvietia.

V oblasti verejného poriadku sa denne stretávame s vandalizmom v obci a s jej okolí, no vinníkov, ktorí nám spôsobujú škody je ťažké zistiť a odhaliť. Uskutočnilo sa stretnutie so zástupcom oblastného riaditeľstva PZ Liptovský Mikuláš nadp. Borisom Ilavským, ktorý riešenie týchto problémov vidí v pravidelnom monitorovaní hliadkami podľa možností PZ.

Problémom je tiež večerné potulovania našej mládeže a tiež ich kamarátov zo sídliska Podbreziny, ktorí robia neporiadok v obci, ale aj na našich športoviskách.

Je potrebné apelovať na jednotlivé organizácie a ich členov v našej obci, aby pomáhali s osvetou pri udržiavaní poriadku a čistoty v obci a dodržiavaní zásad separovania zberu a jeho vývozu len na určené miesta.

Vladimír Mlynček, poslanec OcZ,
predseda komisie životného prostredia a
ochrany verejného poriadku

	2006 (v tonách)	2007 (v tonách)	Rozdiel v tonách
Papier a lepenka	20,4	21,32	+ 0,82
Sklo	17,2	24,47	+7,27
Plasty	8,0	10,86	+2,86
Elektronický odpad	0,55	3,36	+ 2,81
Zmesový komunálny odpad	293,97	299,69	+5,72
Zmes betón a tehly	263,8	815,1	+551,3
Biologický odpad	9,0	7,5	- 1,5

• *Odpadové hospodárstvo v číslach*

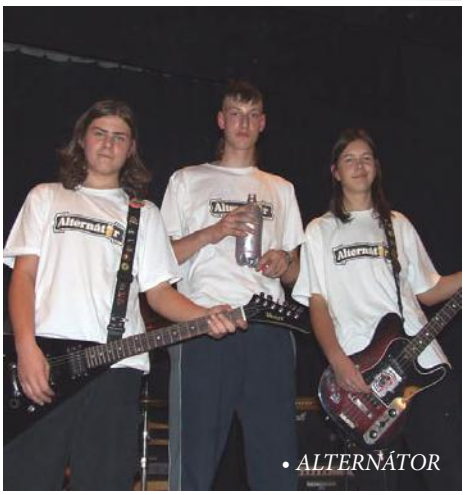

• *Marián Petráš, Juraj Lešťan, Juraj Petráš*

Fanynky porubskej rockovej kapely Alternátor predstavili plagát povzbudzujúci k výkonu mladú skupinu zo Závažnej Poruby. Koncert (13. 12. 2008 o 17. 30 v KD) sa stretol s veľkým záujmom mladých ľudí a ovácie nemali konca. V podaní tejto kapely odznelo štrnásť piesní: pôvodných i prebratých. Ako hostia sa predstavili skupiny z Liptovského Mikuláša: Alerta a Optymistic Hypochonders. Držíme palce: hrajte pre radosť, potešenie a zábavu.

• *Leader kapely Marián Petráš*

Porubská architektúra?

V minulom čísle ma zaujala, okrem iného, aj jedna fotografia s krátkym textom. Pod nadpisom „Čakáreň doslúžila“ bola fotografia zničenej plechovej čakárne na nižnom konci našej dediny. Krátky článok končil slovami, že plechový prístrešok nahradí moderná čakáreň zapadajúca do architektúry obce. Nuž, silno držím projektantovi palce, aby sa mu to skutočne podarilo. Prečo mu tie palce držím?

Lebo viem, že to bude veľmi ťažké. Myslíte si, že Poruba má ešte nejakú architektúru? -km-

Topinambury

Vincent Vyšňan pestuje bioenergetickú rastlinu 21. storočia

Zdroj energie, pochúťka i liek

Topinambur (Helianthus tuberosus, sladký alebo židovský zemiak, jeruzalemský artíčok) je rastlina dorastajúca do výšky 1–3 metre. Patrí do čeľade astrovitých, je veľmi podobná slnečnici. Jej podzemná časť – hľuzy, sú podobné zemiakom, majú však odlišnú chuť. Pochádza zo Severnej Ameriky a svoje meno dostala od indiánskeho kmeňa Tupinamba. Topinambur u nás nie je veľmi známy. Je to na škodu veci, pretože má unikátne liečivé vlastnosti. Okrem množstva stopových prvkov (železa, fosforu, vápnika, horčíka a zinku), obsahuje inulín (polysacharid blízky škrobu a buničine), ktorý sa v organizme rýchlo premieňa na jednoduchý cukor – fruktózu. Preto sú topinambury vhodným doplnkom výživy diabetikov a obéznych ľudí. Topinambury obsahujú aj vitamíny (B1, B2, C), pektínovú vlákninu a aminokyseliny. Pomáhajú znižovať hladinu cholesterolu v organizme, regulujú krvný tlak a tráviaci systém, chránia pečeň a obličky. Pôsobia očisťujúco, pomáhajú organizmu zbaviť sa rôznych jedov, ako aj rakovinotvorných ťažkých kovov a toxínov organického pôvodu. Šťava z topinamburov priaznivo pôsobí na slabý a pokazený žalúdok. Pomáhajú tiež zvyšovať odolnosť organizmu pri infekciách. Pôsobia protistresovo, dodávajú organizmu energiu, zvyšujú schopnosť koncentrácie. Hľuzy topinambura sa používajú v surovom stave, varené, pečené aj dusené. Tieto jedlá sú chutné a zdravé, ale pečením a varením topinambur stráca výživové hodnoty.

Raz zasadiť a rastú aj dvanásť rokov

„Už dávnejšie som robil poľovnícky kurz a tam som sa dozvedel, že táto rastlina je veľmi výdatná pre zver. Nad zemou ako paša, pod zemou ako hľuza. Vtedy nik nevedel viac," vysvetlil na začiatku nášho rozhovoru Vincent Vyšňan, pestovateľ a producent tejto unikátnej rastliny. Keď raz listoval v poľovníckych časopisoch našiel inzerát s ponukou sadby topinamburov. Objednal 10 kg. Pestovateľ z Prahy poslal zásielku a v nej okrem sadiva priložené dva liaty. Pestovateľský návod a osobný list s vyznaním, že práve vďaka topinamburom prežil koncentračný tábor. „Pre mňa to bola celkom neznáma, tajomná rastlina, nuž reku skúsim aspoň ako experiment. Pozorne som preštudoval návod hovoriaci, že pestovanie je veľmi podobné pestovaniu zemiakov," a pokračoval, " ...pôdu treba v jeseni hlboko zorať, pripraviť ako pod zemiaky. Na jar vysadiť. Sadí sa ako zemiaky, aj do takej vzdialenosti a hĺbky. Na väčšiu plochu a vo väčšom množstve možno použiť aj zemiakový sadzač. Za hlavný produkt sa považujú hľuzy. Hľuzy sú nepravidelného tvaru, s bielou, červenou alebo žltou šupkou. Výnos z desiatich árov sa pohybuje okolo 20 q. Zberá sa podobne ako zemiak. V jeseni pred prvými mrazmi, alebo až na jar. V zemi vydrží zimu do mínus tridsať stupňov. Pri skladovaní hľuzy vysychajú, preto je lepšie zbierať postupne a len také množstvo, ktoré skonzumujeme."

• *Podzemná časť – hľuzy sú nepravidelného tvaru, veľmi podobné zemiakom. Majú však odlišnú chuť.*

Vincent Vyšňan sa pestovaniu topinambur venuje už viac ako dvadsaťpäť rokov. Pozornosti Porubänov určite neunikla nemalá plocha tejto rastliny v Luhách.
Technológia produkcie je veľmi jednoduchá. Raz zasadiť a dvanásť rokov už rastú na tom istom mieste, bez akéhokoľvek ošetrovania, žiadneho okopávania, striekania proti plesni, či burine alebo mandelínke. Vylučuje sa používanie umelých hnojív a chemických ochranných prostriedkov. Teda patrí do kategórie ekologických rastlín. Zemiak sa dakedy urodí, dakedy nie, ale topinambur vždy a v každej pôde. Keď sa na jar zorie a vyzbiera ako sa patrí, v pôde vždy zostane toľko hľúz, že stačia vyklíčiť a do jesene toho narastie znova celá hora a nanovo máme bohatú úrodu.

Nedocenená plodina

Topinambur predstavuje nedocenenú plodinu nielen pre človeka, ale aj pre zver. Pre zver znamená prirodzený úkryt. Pre raticovú, srnčiu, či zajace znamená najjednoduchšie prikrmovanie v zimnom období. Keď nájde topinambur zver, už nejde do iných rastlín a pestovateľom nespôsobuje škody.

Ako naložiť s úrodou zberanou až na jar? Ako ju uskladniť?

„Obyčajne ma vyhľadajú stáli zákazníci, cukrovkári, ľudia s poruchami trávenia, alebo tí, čo majú predpísanú diétu. Vždy jesto čo ponúknuť, takže nikto neodíde s prázdnymi rukami. Potom obyčajne napíšem do rôznych časopisov inzerát s ponukou, že poľovníckym združeniam darujem zvyšnú sadbu. Nie som členom žiadneho poľovníckeho združenia, ale ako protihodnotu viacerí pošlú pozvanie na spoločné poľovačky na Dolniaky, kde sa hojne vyskytujú diviaky. Jedného sa mi už podarilo aj uloviť."

• *„V našich podmienkach topinambury dorastajú do výšky troch metrov," hovorí pestovateľ Vincent Vyšňan.*

Možno si u vás objednať, doslova tieto zázračné hľuzy už teraz?

„Ale áno, ale dodáme až na jar, keď obschne pôda a budeme zberať úrodu. Najprv krovinorezom porežeme vysokú vňať, potom sa pole preorie a hľuzy pozbierame."
Ponúkame aj recept

Pre diabetikov znamenajú nenahraditeľnú potravinu, mnohí však často o nej nevedia nič. A pritom táto rastlina je nenáročná na pôdu a podnebie. Darí sa jej vo všetkých poľnohospodárskych oblastiach, odoláva suchu, chladu a škodcom. Pán Vyšňan, objavia sa topinambury aj vo vašom jedálnom lístku a v akej úprave? Ponúknime našim čitateľom nejaký jednoduchý recept. „ Varením, pečením, alebo dusením sa znižujú liečivé účinky. Preto sa podávajú surové, najlepšie postrúhané s jabĺčkami, alebo mrkvou. Možno pridať aj malé množstvo medu, smotany, aby sme mohli lepšie vychutnať chuť a na vlastnej koži sa presvedčiť o liečivých účinkoch " Nám sa už teraz zbiehajú sliny, lebo sme zvedaví na tajomnú chuť, životnú a potenciálnu silu tejto unikátnej rastliny.

Text i foto: Dušan Migaľa

• *Topinambur má unikátne liečivé účinky.*

Čo sa viaže s októbrom?

• *Stretnutie dôchodcov oživil program pripravený vlastnými silami*

Je to predovšetkým s prácou na záhradách. Zber úrody, čistenie, vyhrabávanie, ryľovanie, výsadba novej úrody a podobné práce súvisiace so zazimovaním. Záver mesiaca sa spája so spomienkami na tých, ktorí už nie sú medzi nami. Cintoríny ožívajú, hroby rozkvitajú kyticami kvetov a blikotom sviečok. Do ticha sa vkráda tichý šepot, s vysvetľovaním vnúčatám, kto tu leží a spí svoj večný sen, aby sa dozvedeli, že tu je starký, starká, ujo, teta, prípadne súrodenec, syn, dcéra. Nech si aspoň takto zapamätajú, že život prináša nielen radosti, ale aj udalosti smutné a na ne si aspoň takto raz do roka v zamyslení zaspomíname.

Október je aj Mesiacom úcty k starším a tu nás chytá tiež nostalgia, smútok nad uletenými rokmi, mladosťou. Uspokojenie nachádzame však vo veľkej životnej spravodlivosti, že nik nie je výhercom večnej mladosti. Preto sa snažme

• *O dobrú náladu sa postarali harmonikári, zľava Ing. Milan Orješčik a Ján Vadovický.*

o to, čo nám ostáva nejako spríjemniť, v sebe aj iným potešiť sa z toho, čo máme. Aj náš obecný úrad sa každoročne snaží veselými chvíľkami pripomenúť, že nie sme sami, že sú tu naše vnúčatá, pravnúčatá snažiace sa potešiť nás slovom, pesničkou, tancom. A obec nezabudne pridať ku programu aj darček. Nuž vyslovme im takto spoločne jedno čarovné slovko ĎAKUJEME! Úprimne z celého srdca.

My, členovia našej Jednoty dôchodcov, si každoročne na spoločnom stretnutí tiež pripomíname, že neradno sa poddávať ani chorobám, ani smútku, ale svoju jeseň života si dokážeme spríjemniť veselými chvíľkami na spoločnom stretnutí. K malému pohosteniu si pridáme ako čerešničku na torte program pripravený z vlastných radov. Aj tento rok sa nás zišlo dňa 20.10.2008 75 účastníkov. Nezabudli sme ani na jubilantov. V tomto roku svoje okrúhliny oslávilo 16 našich členov a nezabudli sme k pekným slovám blahoželania našej predsedníčky pridať aj kvietok, ktorý im nadlho pripomenie tento deň a príjemné stretnutie s priateľmi. Pri pohostení, muzike a pesničkách bolo naozaj veselo. Ďakujeme všetkým, ktorí sa o to zaslúžili.

Aby nám bolo dobre, nuž hneď v prvej polovici novembra sme prijali ponúkaný program Domu kultúry – vystúpenie speváka Otta Weitera a 40. narodeniny Detského folklórneho súboru Ďumbier v Lipt. Mikuláši.

Vyhlasujeme, že sa zase začalo utorkové cvičenie – hodina pre zdravie, o 18- tej hodine aj stredajšie využívanie aquaparku, kde v termálnej vodičke naberáme energiu a spevňujeme svoje zdravie.

Nuž pamätaj, že staroba orla je lepšia ako mladosť vrabca a že život je ako prechádzka po mínovom poli. Nevieš kam dupneš, nevieš, čo poletí ale keby to tak nebolo, asi ten život nestojí za to.

Ľudmila Štrkolcová
Jednota dôchodcov

• *V roku 2008 oslávilo „okrúhliny" šestnásť členov domácej Jednoty dôchodcov.*

Úcta a vďačnosť zosnulým

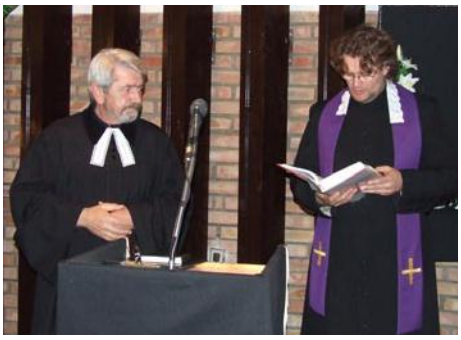

Prvé novembrové dni patrili viac ako inokedy Pamiatke zosnulých. Kvety a stovky zapálených sviečok na cintoríne v Brestovej symbolizovali úctu a spomienku. Za hojnej účasti evanjelikov i katolíkov sa konali prvý novembrový deň v porubskom Dome smútku zaužívané ekumenické Bohoslužby. V nádeji vzkriesenia sa veriaci spoločne pomodlili za svojich zosnulých.

Nič na svete nie je drahšie,
než zlaté srdce matky.

V hlbokom zármutku oznamujeme, že nás dňa 12. decembra 2008 vo veku 81 rokov života navždy opustila naša občianka

Emília Lešťanová

Takmer tridsať rokov účinkovala v Poludnici. Bola to vynikajúca herečka, speváčka, presvedčivá predstaviteľka domáceho ľudového umenia. Najradšej hrávala porubskú priadku, účinkovala na jarmoku, v dorobníku po sadení stromkov v hore, či v privítanke murárov... Nechybovala na folklórnych festivaloch vo Východnej, Detve, Krakovanoch, Giraltovciach, či v zahraničí. Ako sedemdesiatpäťročná s Poludnicou vystupovala i vo Francúzsku. Svojím umením širokým priehrštím rozdávala radosť a potešenie iným. Ďakujúc za reprezentáciu Závažnej Poruby sa naposledy klaniame jej prívetivej povahe, ochote a dobrote. Nielen folkloristom bude veľmi chýbať. Pravda len v piesni, lebo spomienka sa zachová a bude nás sprevádzať v našej mysli, v našej pamäti.

Spi tíško, duch tvoj neumiera.
Len telo padlo k pokoju.

ŠKOLSKÉ ZRKADIELKO

Hugo v našej škole

10. novembra k nám prišiel Hugo. Prišiel s ním aj jeden ujo, ktorý sa volá Rudo. Ten ujo nám rozprával o separovaní odpadu. Povedal nám, že zo 670 plechoviek dá urobiť bicykel. Z niekoľkých plastových fliaš sa dá vyrobiť aj teplá bunda. Páčilo sa mi, ako sme sa hrali s Hugovým nosom. Potom sme sa fotili. Naučili sme sa tiež peknú báseň o včielke, ktorá našla plechovicu a zajkovi, ktorý jej pomohol.

Maťko Hurňanský, 4. ročník

V pondelok ku nám do školy prišiel Hugo, maskot Hodiny deťom. Prišiel s ním aj jeden ujo a rozprával nám o separovaní odpadu. Dozvedela som sa, že zrkadlo nehádžeme do skla, že existuje nebezpečný odpad, že sa teplá bunda vyrába z plastových fliaš a rôzne iné dôležité veci. Dokonca, že sa bicykel vyrába z plechoviek. To je ako keby sme sa po ulici vozili na plechovkách z nápojov. Som rada, že nám tento ujo poskytol veľa informácií o separovaní odpadu. Naučili sme sa novú básničku a odfotili sme sa s ním. Bol to pekný zážitok.

Martinka Orvošová, 4. ročník

Do našej školy prišiel Hugo – maskot, ktorý pomáha chorým deťom. Hugo sa narodil v roku 2000. Teraz má 8 rokov. Týždeň sme zbierali korunky do krabičky, aby sme pomohli deťom, ktoré to potrebujú. Pani učiteľky ujovi Rudovi, ktorý priniesol Huga, odovzdali tú krabičku. Rozprávali sme sa o separovaní odpadkov. My v triede separujeme odpad do sáčkov. Do zeleného dávame plasty a do bieleho papier. Hugo sa mi páčil, bol veľmi veľký a na čiapke mal tri brmbolce.

Michalka Piatková, 4. ročník

Vystúpenie detského folklórneho súboru Ďumbier

13. novembra boli deti našej základnej školy a materskej školy v Liptovskom Mikuláši na vystúpení detského folklórneho súboru Ďumbier. Vystupovali tam aj naši spolužiaci – Dávid Leško, Hanka Štrkolcová a Natálka Petrášová. Tancovali rôzne tance, napríklad Varila Hanička kašičku, Svadba, Jarmok, Zbojníci a Strašiaci. Mne sa najviac páčil tanček Svadba. Vystupovalo tam veľa detí a bolo to veľmi pekné.

Simonka Staroňová, 4. ročník

Vo štvrtok ráno prišiel po nás autobus. Odviezol nás do kultúrneho domu na vystúpenie folklórneho súboru Ďumbier, ktorý oslavuje 40. výročie vzniku. Predviedli nám povesť o kopci Ďumbier. Vystupovalo veľa detí, aj žiaci z našej školy. Tie nám predviedli veľa krásnych tancov. Vystúpenie sa nám veľmi páčilo. My, deti v hľadisku, sme im po vystúpení veľmi tlieskali.

Ivanka Jačalová, 4. ročník

Naše vystúpenie

13. novembra už o ôsmej hodine som sa pripravoval na vystúpenie s folklórnym súborom Ďumbier. Obliekol som sa do kroja a pripravoval som si rekvizity- palicu na Zbojníka a stužku na Jarmok. Viete čo je jarmok alebo zbojník? Sú to tance, v ktorých vystupujem v programe a je ich oveľa viac. Napríklad Strašiaci, Kurička, Svadba alebo Varila Hanička kašičku. O deviatej hodine sa to všetko začalo, aj tréma. Po vystúpení sa tréma skončila. Diváci sa dobre bavili, to bol dôkaz, že sme to dobre odtancovali.

Dávidko Leško, 4. ročník

Tretiaci sa hrajú na hodine slovenského jazyka

Tvoria vety na začiatočné písmená našej krajiny:

Slovensko mám rád,
Lebo v ňom žijú moji rodičia.
Oni ho majú tiež radi.
Vonku sa deti hrajú.
Ešte si aj spievajú.
Najradšej však tancujú.
Slniečko nám milo svieti.
Kvety pekne kvitnú.
Očká deťom veselo žiaria.

...takto pokračujú na prírodovede s vodičkou ...

Žblnká, žblnká, ihravo,
rybka malá veselo.
Na tráve sa iskrí rosa,
po nej behá noha bosá.

V potoku sa rybky hrajú,
žblnkajú a naháňajú.
Pripojí sa žabka Kvačka
vznikne z toho rapotačka.
„Ale máme potok čistý“,
vraví nám pstruh veľmi bystrý.

Voda žblnká, ticho tečie,
ráčik sa pomaly vlečie.

...a na hodine slohovej výchovy...

Milan Rúfus je veľký básnik. Napísal veľa kníh, ako sú Modlitbičky, Lupene z jabloní, Pamätníček a iné. 10. decembra bude oslavovať 80 rokov. Ja a moje kamarátky Natálka a Hanka budeme spievať na otvorení jeho Domu. Bude sa prestrihávať páska a zaspievame Klčenie oriešky. Večer budeme vystupovať v dramatizácii rozprávky O Mechúrikovi-Koščúrikovi. Ja budem hrať líšku. Už sa na to veľmi tešíme.

Miška Macková, 3. ročník

Verše omladiny

V lese

Les je jeden veľký dom,
veľa rodín žije v ňom.
V suteréne krtko býva,
z kopčeka nám občas kýva.

Na prízemí mravce malé
pobehujú neustále.
Na poschodí veveričky
šišky hádžu na vetvičky.

Les je jeden veľký dom,
na návšteve sme len v ňom.
Každý slušný návštevník
nerobí tam hluk a krik.

Ivanka Jačalová, 4. ročník

Jeseň

Krásna je tá naša jeseň,
poľom ozýva sa pieseň.
Zo stromov padajú listy,
na lúke je počuť hvizdy.

Lastovičky letia za more,
lebo je už prázdno v komore.
Sýkorky a drozdy ostávajú,
u nás tuhú zimu prežívajú.

Martinka Orvošová, 4. ročník

Vianoce

Vianoce, vianoce, sviatky sú,
anjeli pod stromček darčeky donesú.

Zimné prázdniny sa blížia k nám,
dúfam, že cez zimu nezostanem sám.

Michalka Piatková, 4. ročník

Mamička

Máme doma mamičku,
čo má všetko v malíčku.
Pranie, hranie, maľovanie,
bežíme my k našej mame.
Čo to robí ? Perie? Hrá sa?
To je krása! Zabáva sa.

Martinka Orvošová, 4. ročník

OKIENKO MATERSKEJ ŠKOLY

V Porube svietili svetlá lampiónov

Lampióny majú pôvod v Ázii. V Číne už okolo roku 250 p. n. l. slúžili nielen ako dekorácia, ale boli neodmysliteľnou súčasťou väčšiny sviatkov, ako napr. narodenie dieťaťa, pohreb, svadby a iné oslavy. Taiwančania každoročne usporadúvajú sviatok lampiónov, ktorý sa koná podľa tradície pätnásteho dňa prvého lunárneho mesiaca, ktorý je zavŕšením osláv čínskeho Nového roku.

Výroba lampiónov bola vždy záležitosť celej rodiny. Rám lampiónov sa zhotovoval z bambusov, plášť bol z ľahkého papiera a na rozdiel od našich lampiónov bol vrch uzavretý. Lampióny boli vysoké až niekoľko metrov. (Internet)

Lampiónový sprievod je príjemným spestrením pochmúrnych jesenných večerov. Slovo dalo slovo a už po tretíkrát sa koná lampiónový sprievod aj v našej obci. Tentokrát sa k deťom a ich rodičom z materskej školy pridali aj školáci.

Termín rodičia určili na 7. november, aby bola zaručená tma, kedy svetielka lampiónov vytvoria tú pravú neopakovateľnú atmosféru.

Večer sme sa všetci zišli na parkovisku za obcou. S lampiónmi prichádzali maminky, ockovia, deti, známi i rodinní

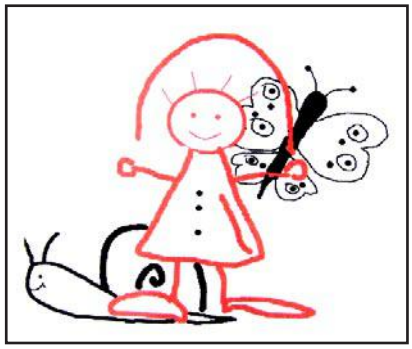

• *Logo našej materskej školy*

príslušníci. So sebou prinášali aj všakovaké dobroty pre deti, ktoré potom šikovné maminky previezli na ihrisko kde bol cieľ našej cesty. V spoločnú chvíľu sme „vdýchli“ lampiónom svetielka a vydali sme sa na cestu. Lampiónový sprievod pokračoval Hlavnou ulicou na začiatok obce, až k futbalovému štadiónu. Radosť z lampiónových svetielok svietila nielen v očiach najmenších, ale aj tých skôr narodených. Sprievod vylákal z domov aj ostatných obyvateľov našej obce. Istotne si zaspomínali na mladé časy a tešili sa spolu s nami, čo bolo vidieť aj počuť. Počasie nám prialo. Nebolo nám zima ani sme nezmokli. Najmenší, pre ktorých bola trasa pridlhá, sa viezli v kočiarikoch. Iní sa spokojne niesli na ramenách ockov, odkiaľ bol „super výhľad na žiariacu cestu“. Staršie deti s nadšením obdivovali tekvicových svetlonosov, ktorých rozsvietili pri domoch milí spoluobčania. Niektoré lampióny sa síce cestou poudierali a popálili, ako to okomentovali deti, ale zážitok z lampiónového sprievodu bol o to väčší. V cieli na deti okrem občerstvenia, výborného teplého čaju a milej rodičovskej obsluhy čakalo ešte jedno prekvapenie – miniohňostroj. Sme radi, že táto akcia potešila deti, radosť detí zohriala srdiečka rodičov a tešíme sa na ďalšie spoločné stretnutie.

K. Jambrichová, Z. Hlavnová

Na Žiari lietali šarkany

Jeden piatok pršalo ako z vreca. Pani učiteľky s maminami preto odložili plánovanú šarkaniádu na druhý týždeň. Prišiel štvrtok a s ním pekné počasie. Už od rána sme sa všetci tešili na púšťanie šarkanov. Na záhrade v škôlke sme doobeda pripravili šarkaniádovú výzdobu. Keď maminy a ocinovia prišli po nás, preobliekli sme sa a šli sme všetci do záhrady v škôlke. Tam sme predstavili program, ktorý sme si s pani učiteľkami pripravili. Rodičom sa vystúpenie veľmi páčilo. Potom sme všetci vyšli na Žiar a začali púšťať šarkany. Aj keď fúkal len jemný vánok, my deti, sme aj tak púšťali šarkanov. Rozbehli sa zo Žiaru až za škôlku a šarkany skoro aj bez vetra lietali. Bola to veľká zábava. Potom, keď už sme boli všetci unavení, šli sme na „hostinku“ do záhrady v škôlke, kde ju pre nás pripravili maminy a pani učiteľky. A ponúkli nám aj šarkanovú tortu. Bola vynikajúca. Tortu piekli všetky deti spolu s pani učiteľkami.

Keď sme sa „pohostinkovali“, ešte sme sa v záhrade trošku pohrali a pomohli sme poupratovať maminám a pani učiteľkám. Teta Katka nám rozdala medaily za púšťanie šarkanov. Potom sme sa rozlúčili a išli domov. Mne sa šarkaniáda veľmi páčila, aj keď nefúkal veľký vietor.

Na budúci rok už budem v škole, tak na škôlkárskej šarkaniáde už nebudem, ale s ocinom a maminou si určite budeme púšťať šarkana.

Lenka Klocková a Emilka Čurilová

Slniečka gymnastiky v Trenčíne

• *Zľava Terezka Mernová, Lenka Klocková, Vika Kaltensteinová, Kristínka Haviarová, Veronika Bukasová, Nikolka Bardyová, Andrejka Ilanovská, Natalka Brziaková, trénerka Katarína Jambrichová, riaditeľka MŠ*

Záhrada - jardin - garden

január, február, marec, apríl

ZÁHRADA v JANUÁRI
Leží pod snehom. Záhradkár (-ka) sa venuje ošetrovaniu a príprave náradia a osiva.

ZÁHRADA vo FEBRUÁRI
Ošetrovanie:
- broskyne proti kučeravosti listov v čase nalievania sa púčikov - prvý postrek v štádiu nalievania sa púčikov, druhý o 7 až 10 dní neskôr, na druhý sa môžu použiť len organické fungicídy (Delan SC 750, Novozír MN 80), postrek sa vykonáva od konca februára do začiatku apríla Cuproxat - SC
- zimný cesnak proti fúzatke cesnakovej (v miestach pravidelného výskytu škodcu). Škodca skoro na jar poškodzuje porasty zimného cesnaku, prezimuje v štádiu dospelých múch, za rok má jednu vegetáciu. Ochrana: postrek sa robí ihneď po prvom oteplení nad 10°C a o 14 dní sa zopakuje. Zálievka sa robí len raz, 14 dní po prvom oteplení nad 10°C. Ošetrujú sa iba porasty zimného cesnaku v miestach pravidelného výskytu škodcu. Postrek sa vykonáva od konca februára do konca marca.

Nezabudnúť:
- z ovocných stromov odstrániť a spáliť zoschnuté moníliové múmie ovocia
- pri reze ovocných stromov odstraňovať prezimujúce štádiá škodcov
- zabezpečiť vzchádzajúcim zeleninám a okrasným rastlinám dostatok svetla a primeranú vlahu,
teplotu treba prispôsobiť nárokom jednotlivých druhov zelenín a kvetín
- pravidelne kontrolovať sklady ovocia a zeleniny a dbať na to, aby teplota v skladoch neklesla pod bod mrazu a nevystúpila nad 10°C

ZÁHRADA v MARCI
V marci v záhrade je potrebné dokončiť zimné a predjarné postreky. Za vhodného počasia vrúbľujeme kôstkoviny. Korunky vysadených stromom režeme základným rezom. Prerezávanie a rez ovocných stromov musíme uskutočniť do začiatku pučania. Tesne pred pučaním je na tento zásah najvhodnejšie obdobie. Rezné rany sa rýchlo hoja. Okraje však treba zahladiť nožom, väčšie plochy zatrieť voskom a veľké olejovou farbou a okraje štepárskym voskom. Prvé režeme všetky kôstkoviny, po nich jadroviny a posledné broskyne (keď pučia) - koniec marca až začiatok apríla. Pri jarnom sadení treba mať na pamäti, že túto prácu treba robiť čo najrýchlejšie a najmä správne. Zle nasadené stromčeky začnú neskoršie rodiť a neskoršie sadené sa horšie ujímajú a v prvom roku zaostávajú v raste. V zeleninovej záhradke vysievame všetku koreňovú a cibuľovú zeleninu. Skorý šalát z predpestovaného sadiva sadíme v polovici marca, po náležitom otužení. Izbové rastliny treba koncom marca presadiť a nahradiť starú zem novou.

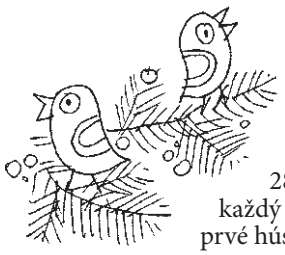

HYDINA
Správny chovateľ sa snaží, aby už v marci mal kurence, z ktorých chce vybrať mládky na ďalší chov. V prvom týždni potrebujú kurence teplotu 28-30°C. Trus treba odstraňovať každý deň. V polovici marca sa liahnu prvé húsence.

KRÁLIKY
Marec je obdobie vrhu mláďat, teda začiatok novej chovnej sezóny. V kotercoch postieľame čistou nesplesnivenou suchou slamou. Po pôrode musí mať samica dostatok pitnej vody. Samice po okotení kŕmime veľmi opatrne, lebo v prvom a druhom týždni sú náchylné na zdutie. Napájať môžeme i neskysnutým zriedeným kravským mliekom.

Ošetrujeme
- broskyne proti kučeravosti listov v čase nalievania sa púčikov - prvý postrek v štádiu nalievania púčikov, druhý o 7-10 dní neskôr
- jahody proti roztočovi jahodovému (v prípade zistenia typických príznakov napadnutia rastlín). Škodca spôsobuje deformácie a zakrpatenie srdiečkových listov jahôd. Ochrana -prvé ošetrenie pri pučaní, druhé pred začiatkom tvorby kvetných listov.
- marhule proti moníliovému odumieraniu kvetov a výhonkov (na začiatku a na konci kvitnutia). Ochrana -citlivé odrody marhúľ sa ošetrujú na začiatku a na konci kvitnutia stromov najmä za chladného a daždivého počasia.
- skôr pučiace ovocné dreviny (marhule, egreše, ríbezle) proti prezimujúcim škodcom. Ochrana -predjarný postrek po vypučaní stromov, najneskôr v štádiu ružových kvetných pukov.

Nezabudnite:
- v mechanickom odstraňovaní prezimujúcich štádií škodcov z ovocných drevín
- v ošetrovaní zimného cesnaku proti fúzavke cesnakovej (v miestach pravidelného výskytu škodcu). Škodca- zavčasu na jar poškodzuje porasty zimného cesnaku. Prezimuje v štádiu dospelých múch. Za rok má jednu generáciu. Ochrana -postrek sa robí ihneď po prvom oteplení na 10°C a o 14 dní sa zopakuje. Zálievka sa robí len raz, 14 dní po prvom oteplení nad 10°C.

ZÁHRADA v APRÍLI
V ovocinárskej škôlke a v sade je vhodný čas na štepenie jadrového ovocia. Podmienkou úspechu sú zdravé, nevypučané vrúble, ktoré sme odrezali v období najhlbšieho vegetačného pokoja (december, január). Dôležite je aj hnojenie. Hnojí sa v obvode koruny, nie pri kmeni stromov fosforečnými a draselnými hnojivami. Rez viniča treba urobiť do polovice mesiaca. Neskorší rez spôsobuje dlhé slzenie a tým vyčerpáva ker. Na záhony vysádzame skoré odrody kapusty a kelu. V parenisku rýchlime zeleninu - uhorky, paradajky, šalát, kaleráb, teplomilnú zeleninu. V okrasnej záhrade do polovice mesiaca treba zrezať ruže - kerové na čapík a stromčekové na 2-3 očká. Dôležitý je boj proti škodcom a chorobám. Glejotokové miesta na broskyniach a marhuliach vyrežeme až do zdravého pletiva, rany vytrieme roztokom octu a vody v pomere 1:2 a zatrieme voskom.

HYDINA
Kurčatá sa začínajú operovať. Môžeme ich v slnečných dňoch púšťať na dvor alebo do výbehu. Dávame im dostatok zeleného krmiva.

KRÁLIKY
Februárové mláďatá už treba rozdeliť podľa pohlavia. Odstavené králiky výdatne kŕmime. Pri odstavení neoddelíme naraz všetky mladé, ale 1-2 ponecháme, aby sa samici dobre zasušili mliečne žľazy a predišlo zápalu, ku ktorému môže dôjsť pri náhlom odstavení. Mladé králiky chováme kvalitným senom a postupne privykáme na zelené krmivo. HOLUBY Mláďatá z prvých hniezd začínajú vyletovať. Opustené hniezda postupne vyčistíme a vydezinfikujeme.

Ošetrujeme
- jablone proti kvetovke jabloňovej (v štádiu zelených kvetných pukov)
- jadroviny proti chrastavitosti a múčnatke (prvý preventívny postrek tesne pred kvitnutím stromov)
- jahody proti kvetovke jahodovej (pred kvitnutím)
- neskôr pučiace ovocné dreviny proti prezimujúcim škodcom (najneskôr tesne pred kvitnutím rastlín)
- čierne ríbezle proti roztočovi ríbezľovému (len po zistení zdurených púčikov)
- egreše proti americkej múčnatke (pred kvitnutím)
- vinič v čase pučania proti akarinóze, erinóze a ostatným prezimujúcim škodcom
- višne proti moníliovému odumieraniu kvetov a výhonkov (na začiatku a na konci kvitnutia)
- cibuľu proti mínerke pórovej podľa signalizácie
- reďkovku a mladé rastliny hlúbovín proti skočkám (predovšetkým za suchého a teplého počasia)
- kosatce proti kvetárke kosatcovej (v čase objavenia sa kvetných pukov)
- ruže proti piliarke drobnej (posledná dekáda mesiaca)
pokračujeme v ošetrovaní
- broskyň proti kučeravosti listov najmä za chladného a daždivého počasia (najneskôr pred kvitnutím)

Nezabudnime:
- namoriť sadivo cesnaku pred výsadbou proti háďatku zhubnému
- namoriť hľuzy mečíkov pred výsadbou proti strapke mečíkovej a hubovým chorobám

Ing. Vladimír FARÁRIK, PhD.

Zjazdovky vymenila za bežky

Tak to býva. Talent predstavuje jedno percento, ostatné je drina. Ale ak talent pochopí svoj zákon, nájde ho v sebe a seba v ňom. Jednoducho sa tomu hovorí: našiel(a) sa.

K talentom spod Poludnice určite patrí aj Hanka Lešťanová. Navštevuje šiesty ročník Základnej školy Apoštola Pavla v Liptovskom Mikuláši. Ako všetky deti chodí do školy a vzdeláva sa. Teda nič neobvyklého. Príjemne znie realita, že školu úspešne reprezentuje vo vedomostných i športových súťažiach. Zriedkavosťou je však skutočnosť, že triednou učiteľkou tejto školáčky je vlastná mama. Učí ju matematiku, informatiku a zemepis.

„Moja mama je najlepšia mama, ale ako učiteľka je na mňa najprísnejšia zo všetkých. A ešte k tomu mi dáva toľko domácich úloh, že mi zostáva veľmi málu času na moje koníčky," dosvedčila Hanka. Ďalej sa dozvedáme, že záľub má veru neúrekom. Závodne sa venuje bežeckému lyžovaniu, učí sa hrať na klávesy a venuje sa aj domácim zvieratkám. Hoci má len jedenásť rokov už je rozhodnutá, čím by chcela byť. „Najradšej veterinárnou lekárkou. Veď doma takéhoto lekára veľmi potrebujeme, keď máme celý zverinec."

Majsterka Slovenska

Naše oči pri rozprávaní zablúdili do vitríny, kde sú uložené viaceré diplomy a medaily, ktoré Hanka získala na úrovni okresu, kraja a Slovenska. Pýtame sa preto, ako sa dopracovala k závodnému lyžovaniu? „Začala som na zjazdovkách, ako trojročná. Do tajov zjazdového lyžovania ma zaúčala moja mama, no ocino ma „lámal" na bežky. Keď sa k nemu pridal i starý oco, bolo rozhodnuté. Zjazdovky som vymenila za bežky," vysvetlila otázku. Na bežkách začala lyžovať pod dohľadom otca i starého otca. Veru nebolo ľahké udržať sa v stoji na tenučkých bežkách. Neskôr kráčať „stromčeky," absolvovať nenáročné zjazdy, kľuknúť, udržať rovnováhu, cvičiť odvahu, pustiť sa dolu vrchom a postupne ovládať techniku odrazu. Cvičiť koordináciu rúk a nôh, tak dôležitú pre tento šport. Prvé úspešné pokusy oslovili mladú nádej a potom to už išlo. Čože by to bolo za lyžovanie, keby nebolo pretekov. Postupne nadobudla potrebné zručnosti a naskytlo sa prvé zápolenie: O pohár Liptova v kategórii najmladšie žiačky. Pre nádejného lyžiara predstavuje prvý pretek očakávanie, veľké povzbudenie a nemalú motiváciu.

„ Ja som však z prvých pretekov bola sklamaná, lebo som skončila posledná. Takto to nejde, povedala som si. Musíš sa zlepšiť, viac trénovať, posilňovať..." V nasledujúcom roku, už ako desaťročná postúpila do kategórie mladších žiakov a jeden po druhom doleteli prvé úspechy. Prebojovala sa na úroveň Slovenska, vybojovala štyri tituly majsterky Slovenska a stala sa víťazom Slovenského pohára Fischer CUP v období 2007 – 2008.

Je nás jedenásť

Minulá zima pominula, leto ušlo, ako keď praskneš bičom a začala nová lyžiarska sezóna. „Chcela by som byť aspoň taká dobrá ako minulého roku," priznala svoje ciele. „To si však už vyžaduje systematickú prípravu," doplnil otec a tréner v jednej osobe. Pripomenul, že v lete sa venovala kondičnej príprave, absolvovala letné preteky na sucho (Bodice, Paučiná Lehota, Hybe, Likavka) a už využila aj prvú nádielku snehu. „V tomto športe neslobodno nič zanedbať, nevynechať žiadny tréning," ešte pridal .

Ako teda vyzerá taký tréning? „Obyčajne chodíme tam, kde je sneh. Najčastejšie do Žiarskej. Tréner nám podľa snehu navoskuje lyže, vysvetlí a povie, čo ideme robiť. Najskôr rozcvička a potom celkom konkrétne zadanie. Tréner sleduje, ako plníme jeho pokyny, napráva nás, usmerňuje... Nie ti je na tréningu smutno? „Ale kdeže, z Poruby trénuje aj Veronika Beťková a tak nám je veselo. Veronika obsadila v celkovom hodnotení Slovenského pohára pekné 4. miesto. "

• *Kremnica, apríl 2008. Hanka Lešťanová Majsterka Slovenska a víťaz Slovenského pohára 2007–2008. Zľava: Ing. Peter Iľanovský, Peter Lešťan st, Pavel Ševčík. Foto: Peter Lešťan ml.*

Našej lyžiarke Hanke sa venovali niekoľkí tréneri. V jej osobnom tréningovom zápisníčku stojí viacero mien: Peter Lešťan st, Peter Lešťan ml, Danka Beťková a teraz Pavel Ševčík. Dozvedáme sa aj to, že viac chlapcov, ako dievčat sa venuje tomuto športu. Spolu jedenásť. Najvýraznejšie úspechy dosahujú Juraj Lešťan a Peter Iľanovský z Podbrezín, čo má otca z Poruby. (Chlapci sa už pýšia titulom majstri Slovenska v štafetách)

Radosť z pohybu, pohyb radosťou

V čom spočíva tajomstvo záujmu týchto detí o bežecké lyžovanie? Čo treba robiť, ako ich získať pre tento šport? „Osobný príklad a nemálo obetavosti zo strany rodičov. Začať od malička a venovať sa. Deti naučiť prekonávať prekážky, podobne ako v živote. Vhodne motivovať práve vtedy, keď sa nechce z teplej postele. Potom povzbudiť, nabaliť, dohliadnuť a permanentne sledovať kvalitu výstroje i oblečenia," priklincoval otec i tréner v jednej osobe.

• *Biela stopa Hanky Lešťanovej*

Hovorí sa, že tento šport je drina, ale pre toho, čo sa mu upísal predstavuje síce námahu, ale očarujúcu. Pri pohybe na bežkách si človek vychutnáva krásu prírody, nadýcha sa čerstvého vzduchu, telesnou aktivitou pestuje svoje telo a na pretekoch zažije mnoho dobrodružstiev. Ani dva preteky nie sú rovnaké. Tajomstvo úspechu je ukryté u rodičov a nájsť kľúčik do kráľovstva bielej stopy nie je ťažké. Veď v múdrych knihách stojí napísané, že to, čo dáš svojim deťom v detstve sa rodičom mnohonásobne vráti. Deti, čo športujú vyrastajú zdravšie, otužilejšie pred chorobami, odolnejšie stresom, chrbticu nedeformuje vysedávanie pred počítačom... Na pretekoch privykajú umeniu vyhrávať i prehrávať. Nakoniec aj v živote neprijímame iba dobré veci.

Je známe, no trošku zabudnuté, že šport je pre mladý organizmus ten najlepší liek. Smutné je vari len to, že slávne tradície bežeckého oddielu Závažnej Poruby ustupujú, podmienky sa komplikujú a tak naše talenty reprezentujú Klub bežeckého lyžovania Jasná Liptovský Mikuláš. Možno práve obetavosťou a aktivitou Petra Lešťana st., Petra Lešťana ml., Danky Beťkovej a Ing. Petra Iľanovského nastane aj v Závažnej Porube renesancia tohto športu. Znova ožijú slávne časy a úspechy sestier Šúlekovie, súrodencov Staroňovcov, Bohuša Valenta a mnohých tu nemenovaných, naozaj dobrých, porubských bežcov – lyžiarov.

Text: Dušan Migaľa, foto archív

Keď sa futbalistov leto opýta, čo ste robili v zime?

Na otázky Porubských novín odpovedá Ing. P. Beťko, predseda ŠK

Čo robia futbalisti, keď sa nehrá súťaž?

Futbalisti po súťaži chvíľku oddychujú a to zhruba do 15. januára. V tomto období sú schôdze a rozlúčka s rokom. Od 15. januára do 25. marca príde na rad najnepopulárnejšia, ale zároveň najdôležitejšia časť futbalového roka a to zimná príprava, kedy sa naberá kondícia v snehu a blate a zároveň sa hrajú prípravné zápasy.

Čo robí tréner?

Tréner najskôr rozanalyzuje uplynulý rok, hľadá chyby, ktoré sa vyskytli a navrhuje riešenie, ako im predísť. Potom robí tréningový plán na zimnú prípravu, aby všetci vedel,i čo ich čaká. Zároveň v prípravných zápasoch hľadá ideálnu zostavu na jarné kolá.

Čo funkcionári?

Funkcionári momentálne brigádujú na prestavbe šatní a sociálnych zariadení. Tiež musia zabezpečiť celý chod zimnej prípravy všetkých družstiev, dohodnúť prípravné zápasy. Ďalej dojednávame pohyb vo všetkých kádroch, či už k nám alebo od nás, do iných klubov. Ďalej sa tvorí rozpočet klubu a zabezpečujú sa financie tak, aby bol zaistený bezproblémový chod klubu.

Čo čaká celý realizačný tím?

Pravidelnou, aktívnou činnosťou a kooperáciou riešiť všetky problémy, ktoré som už spomenul vyššie.

Aký je cieľ pre jarné kolo?

V zimnej príprave chceme vhodne doplniť káder a mužstvá tak, aby sme dobrou hrou pritiahli čo najviac divákov, chceme hrať atraktívny, útočný a oku lahodiaci futbal, aby sme potvrdili postavenie v tabuľke. Pevne verím, že na konci súťaže budeme všetci spokojní, šťastní a budeme mať dobrý pocit z dobre vykonanej práce.

Na záver prajem všetkým Porubänom, sponzorom a priateľom futbalu krásne, šťastné Vianoce a pevné zdravie v novom roku 2009.

Otázky kládol Dušan Migaľa

FUTBAL 2008 – 2009 JESENNÁ ČASŤ.

IV. liga dospelí - SEVER

1.	**ŠK Závažná Poruba**	13	9	4	0	39:13	**31**
2.	**Turany**	13	8	2	3	44:21	**26**
3.	**FK Trebostovo**	13	6	5	2	25:13	**23**
4.	**FK Predmier**	13	7	2	4	24:26	**23**
5.	**ŠK Agro Baník Dúbrava**	13	7	1	5	27:26	**22**
6.	**Máj Černová**	13	6	1	6	23:19	**19**
7.	**Oravan Oravská Jasenica**	13	5	4	4	17:18	**19**
8.	**Kotrčina Lúčka**	13	5	3	5	23:21	**18**
9.	**Tatran Oščadnica**	13	4	3	6	23:23	**15**
10.	**OŠK Baník Stráňavy**	13	5	0	8	16:21	**15**
11.	**REaMOS Kysucký Lieskovec**	13	4	3	6	15:22	**15**
12.	**ŠK Tvrdošín**	13	3	2	8	12:40	**11**
13.	**Pokrok Stará Bystrica**	13	3	1	9	9:23	**10**
14.	**TJ Družstevník Belá**	13	1	5	7	16:27	**8**

IV. liga dorast - SEVER

1.	**Máj Černová**	13	8	4	1	40:17	**28**
2.	**Oravan Oravská Jasenica**	13	9	0	4	38:19	**27**
3.	**Družstevník Hôrky**	13	7	1	5	28:19	**22**
4.	**Terchová**	13	6	3	4	28:18	**21**
5.	**FK Istrobanka Rajec**	13	7	0	6	29:22	**21**
6.	**FK Predmier**	13	6	2	5	33:29	**20**
7.	**OŠK Baník Stráňavy**	13	6	2	5	26:26	**20**
8.	**ŠK Belá**	13	6	1	6	40:36	**19**
9.	**Tesla Liptovský Hrádok**	13	5	2	6	24:26	**17**
10.	**1. OFC Liptovské Sliače**	13	5	1	7	19:21	**16**
11.	**ŠK Závažná Poruba**	13	5	1	7	15:39	**16**
12.	**Roháče Zuberec**	13	4	2	7	15:33	**14**
13.	**OŠK Lisková**	13	4	1	8	25:36	**13**
14.	**Štiavnik**	13	3	0	10	16:35	**9**

III. liga starší žiaci - skupina B

1.	**Tesla Liptovský Hrádok**	13	9	1	3	47:25	**28**
2.	**Oravan Oravská Jasenica**	13	9	1	3	33:15	**28**
3.	**MŠK Námestovo B**	13	8	2	3	36:22	**26**
4.	**Tatran Oravské Veselé**	13	8	1	4	32:25	**25**
5.	**D.Kubín B**	13	7	3	3	43:9	**24**
6.	**ŠK Závažná Poruba**	13	7	3	3	29:18	**24**
7.	**Družstevník Blatnica**	13	7	1	5	39:26	**22**
8.	**OŠK Istebné**	13	6	2	5	28:24	**20**
9.	**Tatran Sučany**	13	5	2	6	25:31	**17**
10.	**Blatná Habovka**	13	4	1	8	17:25	**13**
11.	**FC Lokomotíva ŽOS Vrútky**	13	4	1	8	25:36	**13**
12.	**SEZ Lokca**	13	3	2	8	11:44	**11**
13.	**FK Nižná**	13	2	0	11	15:44	**6**
14.	**Sokol Liesek**	13	2	0	11	8:44	**6**

A opäť zlatá...

Posledné jesenné mesiace boli príležitosťou pre naše dievčatá gymnastického oddielu RTVŠ, aby reprezentovali náš športový klub na niekoľkých prehliadkach a súťažiach. Každé štyri roky SZ RTVŠ poriada prehliadku pódiových skladieb v Banskej Bystrici, ktorej súčasťou boli i pódiové skladby našich dievčat. Kolektívy 12 klubov celého Slovenska vytvorili pestrú paletu pohybu. Aj na súťažnej prehliadke pódiových skladieb v Trnave sme patrili k tým početnejším klubom, čo sa týka členskej základne aj počtu choreografii v jednotlivých kategóriách. Porota ocenila naše skladby dvoma III. miestami a jedným I. miestom. Pre najmladšie dievčatá to bola súťažná premiéra a hneď ozdobená ocenením, z čoho mali veľkú radosť. Poslednou súťažou v kalendári SGF v sekcii gymnastika pre všetkých boli majstrovstvá slovenskej republiky v súťaži team gym v Bratislave. Dievčatá sa predstavili pohybovou skladbou, akrobatickými prvkami na gymnastickom páse a skokoch na trampolíne. Bodové hodnotenie v súčte všetkých troch disciplín nám prinieslo titul majsteriek Slovenska. Zlaté medaily, ktoré si dievčatá odnášali domov, sú nielen odmenou za niekoľkoročnú gymnastickú prípravu, ale aj záväzkom pre nás trénerky aj cvičenky do ďalšieho roka. Ten „starý“ ukončíme gymnastickým vystúpením VIANOCE S GYMNASTIKOU v kultúrnom dome v Závažnej Porube dňa 17.12. o 17. hod. na ktoré vás všetkých srdečne pozývame.

V závere by som chcela poďakovať za spoluprácu a pomoc obecnému úradu a rodičom pri zabezpečení súťažných podujatí počas roka a zaželať všetkým šťastné a veselé Vianoce.

Iveta Beťková

• Pódiová skladba našich dievčat

Slovenská bežecká liga
Slovenský pohár v behu do vrchu 2008

6. 4. **Beh na Studničnú** - 10. Valent 2. Staroňová
13. 9. **Beh na Málinné** - 4. Valent, 1. Staroňová
14. 9. **Beh okolo Sliačov** - 6. Ľupták, 7. Valent, 1. Staroňová, deti - 10. Mikuš J.
18. 9. **Beh okolo Sidorova** - 10. Valent, 1. Staroňová
8. 11. **Bobrovecký beh do vrchu** - 6. Ľupták, 3. Staroňová

Anna Staroňová okrem toho v Slovenskom pohári v behu do vrchu obsadila ešte 3x1 miesto (Beh na Čertovicu, Beh za Zelené pleso, Beh cez Hradisko) a 10x2. miesto (Beh na Zniev, Beh na Poludňový grúň, Jasná – Chopok, Beh cez Mojtínske vŕšky, Fačkov-Kľak, Beh na Kyčeru, Pruské – Vršatec, Beh na Vtáčnik, Horský beh Gerlach, Beh na Veľkú Raču). Spomedzi 12 pretekárok tak v pohári obhájila vlaňajšie prvenstvo v kategórii nad 50 rokov

Cyklistika, duatlon

31. 5. **Maratón na horských bicykloch – Stráňavy** - 7. Valent
26. 7. **Maratón na horských bicykloch – Smokovce** - 4. Valent
16. 8. **Maratón na horských bicykloch – D. Kubín** - 7. Valent
23. 8. **Duatlon Žiarska dolina** - 3. Ľupták, 7. Valent
6. 9. **Časovka do vrchu Smrekovica - Podsuchá** - 18. Valent
19. 7. **Beskyd tour na cestných bicykloch Rožnov** - 5. Ľupták J., 8. Ľupták V.
17. 8. **Maratón na cestných bicykloch Rožňava**, 5. Ľupták J. , 7. Ľupták V.

Liptovská bežecká liga, verejné preteky

22. 3. **Beh oslobodenia Beňadikovej** - 7. Valent
29. 3. **Švošovská pätnástka** - 6. Valent
13. 4. **Beh oslobodenia Likavky** - 8. Valent, 2. Staroňová
27. 4. **Beh oslobodenia Bodíc,** 5. Valent, 1. Staroňová, deti: 4. Beťko S., 5. Beťko T.
22. 6. **Ondrašovecká horička** - 4. Valent, 1. Staroňová
6. 7. **Žaškovský minimaratón** - 2. Staroňová
31. 8. **Cena Demänovských jaskýň** - 2. Valent, 4. Ľupták, 1. Staroňová, deti: 3. Mikuš J.
28. 9. **Memoriál Š. Kubovčíka** - 6. Ľupták, 7. Valent, 1. Staroňová
deti - 2. Klocková, 4. Piatková, 1. Staroňová L., 1. Flosníková, 1. Iľanovský J.
3. Piatka J., 4. Križka, 2. Jánošík, 3. Beťko T.
5. 10. **Lesný beh Hybe** - 4. Valent, 2. Staroňová, deti: 3. Mikuš L., 6. Beťko T.,
7. Beťko S., 9. Mikuš J.
12.10. **Beh Birutovou dolinkou Važec** - 4. Valent, 1. Staroňová, 7. Beťko S.,
7. Mikuš J., deti: 12. Mikuš L., 12. Hladký

Zhromaždila: Anna Staroňová

Rok za nami, rok pred nami

Výročné rokovanie futbalového oddielu domáceho športového klubu sa uskutočnilo dňa 28. novembra 2008. Na tomto stretnutí futbalistov sa hodnotila činnosť a výsledky futbalového oddielu a zároveň boli vyhlásení najlepší hráči jednotlivých družstiev za rok 2008. Hovorilo sa aj o cieľoch pre rok 2009. -pb-

• Dolný rad zľava: Roman Perašín, Vavrinec Kráľ, Peter Ilavský- najlepší ml. žiak, Matúš Spodniak. Horný rad zľava: Ing. Pavel Beťko- predseda ŠK, Ondrej Tuka - najlepší dorastenec, Pavel Beťko ml., Miroslav Droppa, Jakub Čajka, Matej Beťko - najlepší hráč A mužstva, Koštiaľ Daniel, Patrik Perašín - najlepší starší žiak, Pavel Baráni- starosta obce.

Súťažný festival

• Žabky na festivale, zľava: Nikola Stankovianska, Lenka Šarafínová, Veronika Iľavská, Lucia Kelovská, Zuzana Niňajová, Nikola Bezoušková, Miriam Šeďová

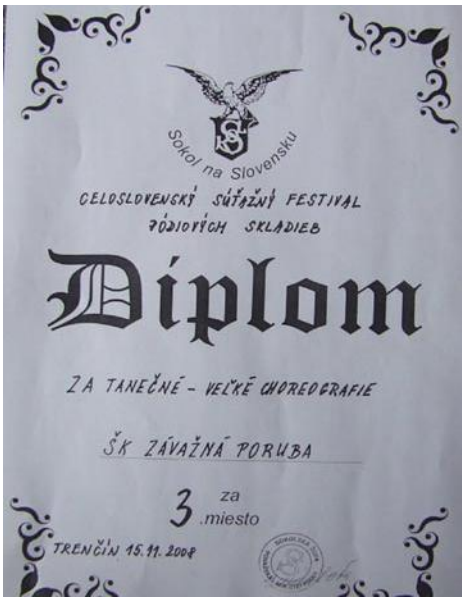

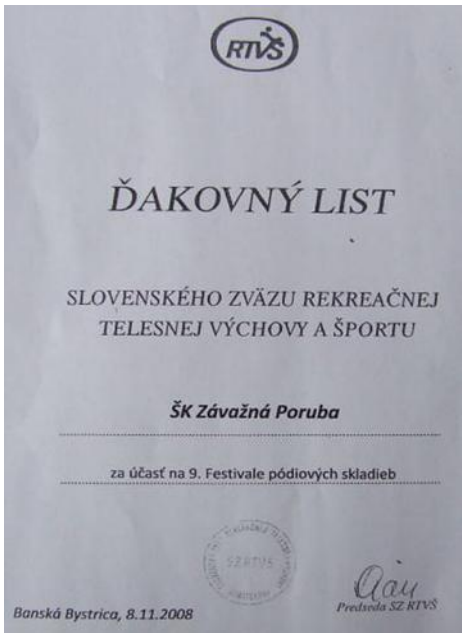

Poďakovanie

Ladislav Staroň daroval domácej Jednote dôchodcov kotol na 100 porcií gulášu. Stolárstvo Piatkovci vyhotovilo drevenú pokrievku a Bohuš Niňaj zostrojil oceľovú trojnohu. Materiálne podmienky pre stretnutie pri guláši Pod Skalou je teda pripravené. Ďakujeme za štedrosť.

Jednota dôchodcov.

Vianoce sú sviatky rodiny a dieťaťa

Vianočné vystúpenie gymnastiek

• *Malí čertíkovia*

• *Trpaslíci*

• *Akrobácia*

• *Zostavy*

• *Zdravie, šťastie, pokoj svätý, vinšujeme vám*

Daj deťom snežika, daj bielym bielu.
Daj radosť radosti, daj nám ju celú!

-mr-

Poďme sa pokloniť

program žiakov MŠ a ZŠ

Zostavený z domácich piesní, tancov, zvykov a kolied. Dramatizácie: Meluzína, Zvieratká v lese, Mechúrik – Koščúrik, Poďme sa pokloniť. Režijne pripravili učiteľky MŠ a ZŠ.

Gymnastika

program:

Chňapík, Kufor, Piráti, Hore brehom, Akrobacia, Medveď, Malí čertíkovia, A je to, Hviezdička, Čerti, Zostavy, Záverečný obraz.

Autori skladieb: Katarína Jambrichová, Iveta Beťková, Katarína Jambrichová ml. Paulína Beťková.

Ak sme priniesli radosť do vašich duší, trénerky a deti to teší, že naša snaha nebola zbytočná. Všetci a všetkým prajeme krásne Vianoce a do nového roku želáme zdravie, pohodu, toleranciu a úsmev na perách.

-trénerky a učiteľky-

Redakcia Porubských novín ďakuje čitateľom i prispievateľom za priazeň v uplynulom roku a teší sa na nové stretnutia s čitateľmi v roku

EURA.

Vianočný program detí

• *Poďme sa pokloniť*

• *Zvieratká v zime*

• *Koledy a koledníčky*

• *Zima je pre deti, zima je biela, ako tá dušička z detského čela*

• *Tichá noc, svätá noc*

Porubské noviny **vydáva Obec Závažná Poruba, redakcia Obecný úrad, Hlavná 135, č. tel.: 5547175.** *Šéfredaktor:* **Dr. Dušan Migaľa.** *Redakčná rada:* **Pavel Baráni, Ing. Vladimír Broska, Anna Mikulášová. Dr. Vlasta Šiarniková.** *Fotografie:* **Dr. Dušan Migaľa,** *ilustrácie:* **Dr. Vlasta Šiarniková.** *E-mail: obeczav@stonline.sk, www.zavaznaporuba.sk Tlač:* **Print Master, Liptovský Mikuláš. Vychádzajú každé tri mesiace. Registrované Okresným úradom v Liptovskom Mikuláši 06/1995.**